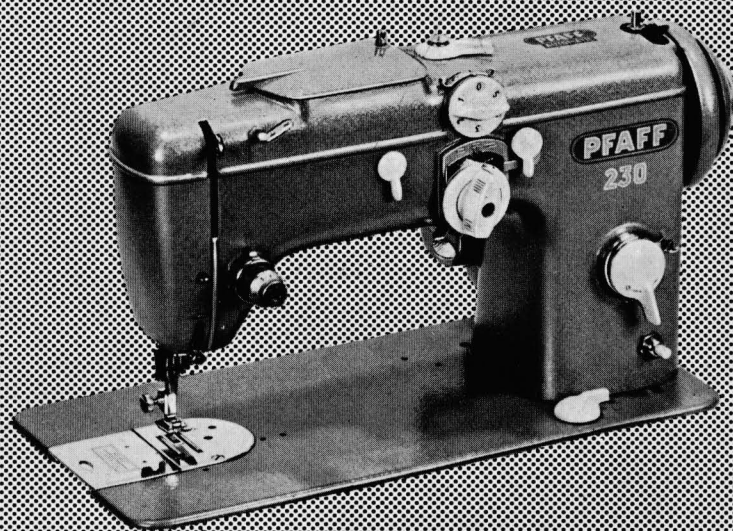

PFAFF

AUTOMATIC

230-260

GEBRUIKSAANWIJZING

PFAFF

Automatic 230-260

G E B R U I K S A A N W I J Z I N G

Uw PFAFF automatic staat voor U en wij zijn ervan overtuigd, dat U zo spoedig mogelijk wilt gaan proberen, of alle werkzaamheden inderdaad uitvoerbaar zijn.

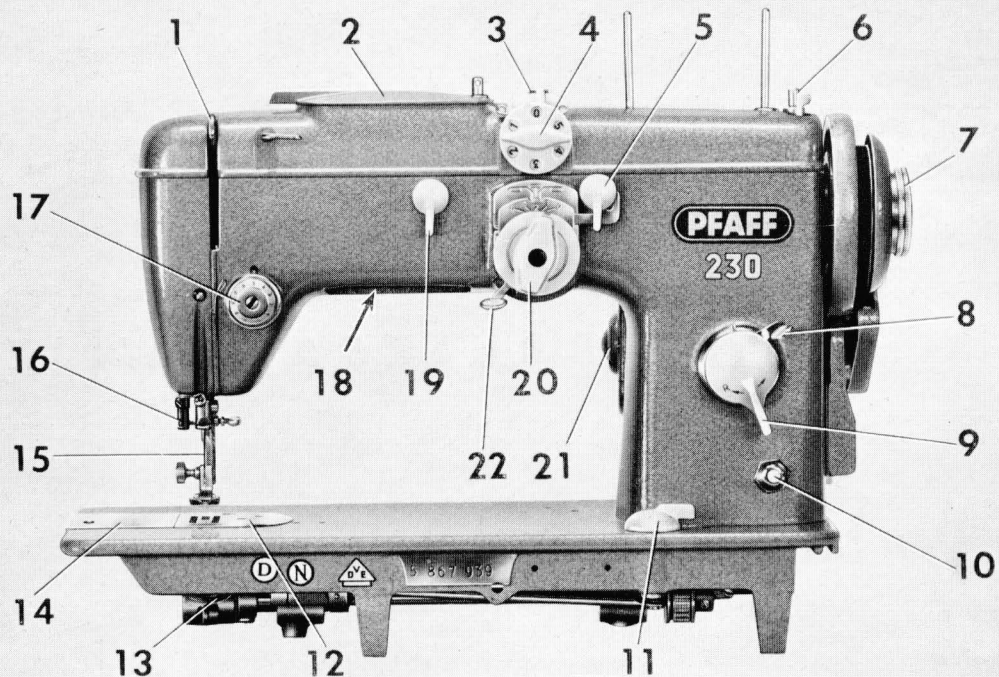
Volgt U echter in het begin steeds de aanwijzingen, zoals ze in dit boekje worden gegeven, want het belangrijkste is, dat U Uw machine eerst goed leert kennen; de praktische toepassing volgt dan vanzelf.

PFAFF NEDERLAND N.V.

's-Hertogenbosch

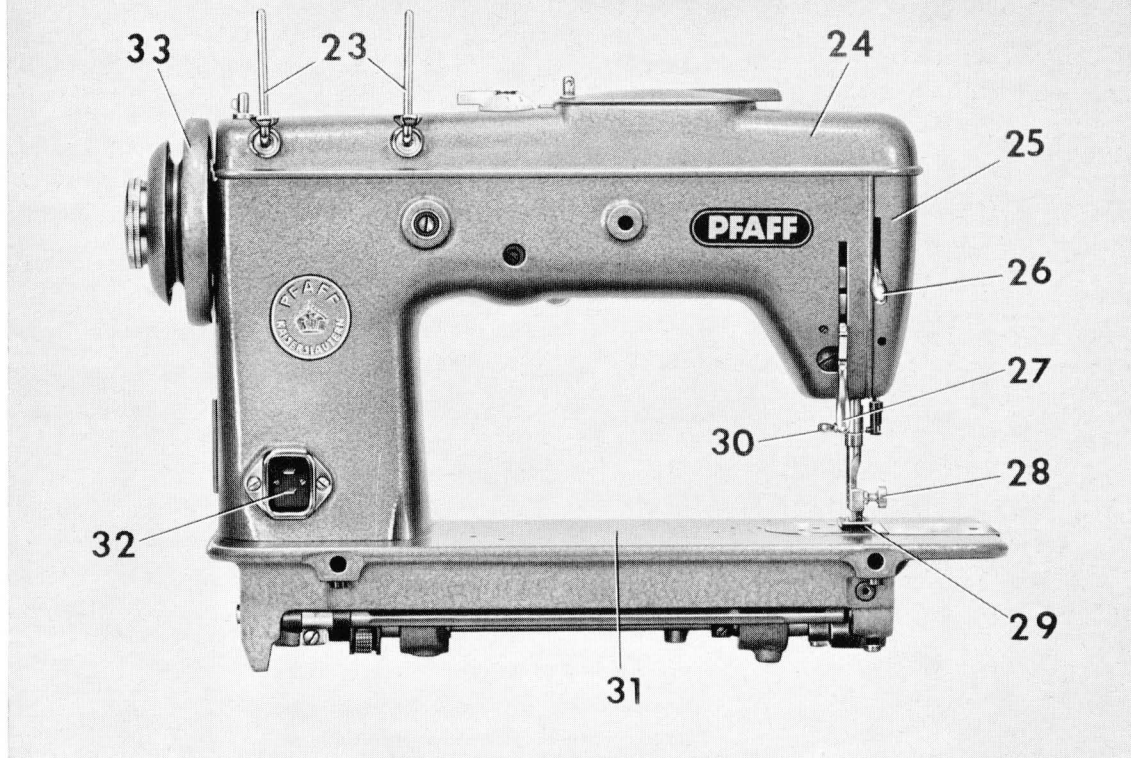
G · M · PFAFF AG

Nähmaschinenfabrik Kaiserslautern

R 7079

1 draadhefboom	9 steekversteller	15 naald
2 afdekplaatje	10 drukknopje van het naailicht	16 automatische draadinsteker
3 lengteinstellingsknop	11 knop voor het schakelen van de transporteur	17 spanningsknop
4 kiesschijf-automatic	12 steekplaat	18 naailamp
5 regelknop zigzag-breedte bij knoopsgaten	13 roterende gripper	19 knopje voor de stand van het naailicht
6 asje van de spoelwinder	14 schuifplaat	20 zigzagstelknop
7 frictieschroef		21 elektromotor type KU 52
8 begrenzijshandle bij steeklengten		22 drie-standen stelknop

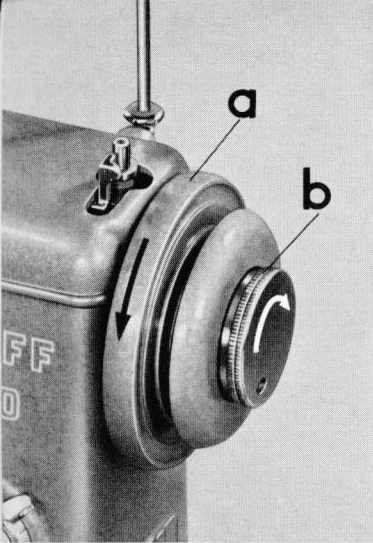

R 7080

23 omklapbare garenkloshouders
 24 afsluitdeksel-bovenarm
 25 kop-deksel
 26 bedienings-handle voor de
 automatische draadinsteker

27 persvoetlichter
 28 apparatenschroef
 29 persvoet

30 naaldklem
 31 grondplaat
 32 contactdoos
 33 handwiel

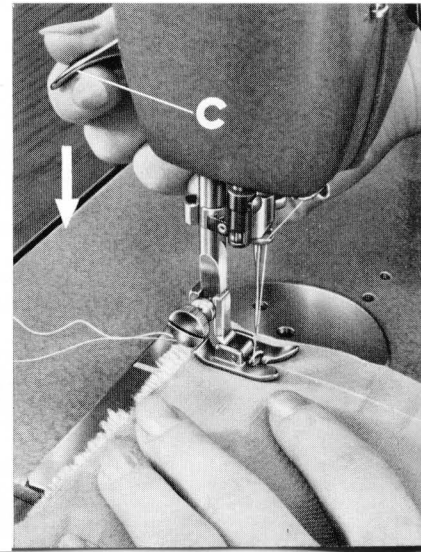
De beginselen . . .

Het handwiel (a) van Uw Pfaff automatic behoort altijd in de richting te draaien die de **zwarte** pijl op nevenstaande afbeelding aangeeft. De frictie-schroef (b), die dient om het wiel bij het winden van een spoeltje "vrijloop" te geven, draaien we vast volgens de witte pijl.

BELANGRIJK!

Zodra de machine is ingeregen dient U erop te letten, dat het mechanisme niet in werking wordt gesteld, als er nog geen stof onder de persvoet ligt!

Alvorens U met naaien begint, dienen zowel ►
boven- als onderdraad onder de persvoet naar **achteren** te worden gelegd. De draadhefboom dient dan in de hoogste stand gebracht te worden en onder de naald moet direkt de volle stof van het werkstuk liggen. Dus niet in rafels, of vóór de stof beginnen! Persvoetlichter (c) steeds omlaag, zodat de stof, de boven- en onderdraad bij het begin geklemd liggen. Dit garandeert U, dat de machine bij de eerste steken reeds onberispelijk naait!

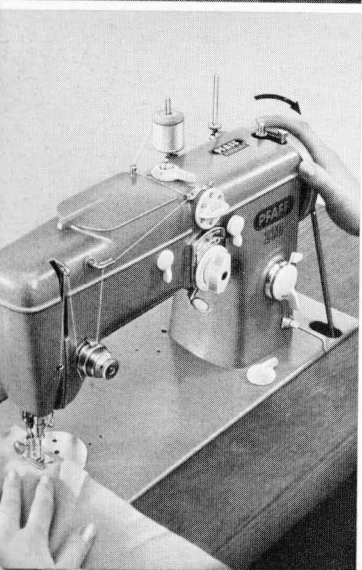
Ook dit is belangrijk!

Bij "handnaaiwerk" trekt U iedere steek "aan", Uw machine heeft ook een onderdeel, dat iedere steek stevig in de stof trekt. Op het plaatje is dit onderdeel gemerkt met de letter **d**.

De juiste stand van dit onderdeel is op de foto aangegeven: nl. **zo hoog mogelijk!** In deze stand heeft U steeds de verzekering, dat de draad in de naald blijft en . . . de bovendraad niet in het grijpermechanisme verward raakt.

Uw machine is uitgerust met een transporteur, d. w. z. een serie tandjes, die de stof volgens de door U ingestelde lengte schuiven. Dit mechanisme werkt voortreffelijk . . . mits U het ook zelf **l**áát werken. Trek dus **nooit** aan het naaigoed, terwijl de machine werkt!

De aandrijving... trapmachine of elektrisch?

Trap mechanisme

- ◀ De eenvoudigste stand van Uw voeten op de "trede" zijn: linkervoet vóór rechtervoet achter. Dit geeft U de mogelijkheid het zgn. dode punt in het vliegwiel steeds zonder moeite te overwinnen. Bovendien heeft U dan steeds een gelijkmatige gang, doordat U om beurten met linker- en rechter voorvoet de machine op gang brengt.

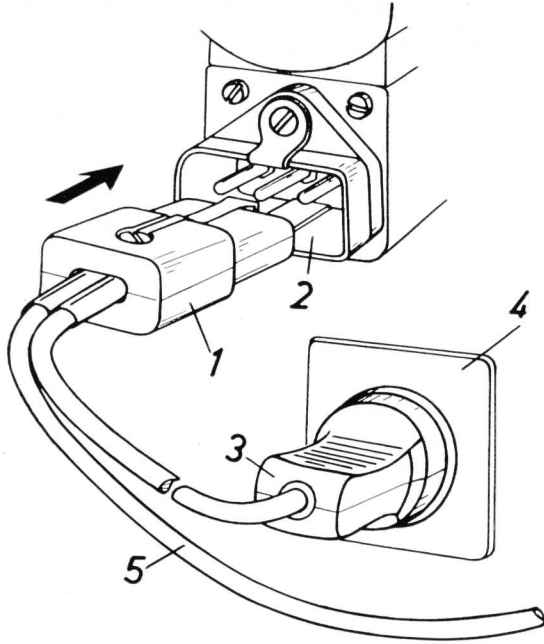
Bij trapgebruik is het meestal noodzakelijk de machine bij het in bedrijf stellen een "zetje" te geven aan het handwiel . . . maar steeds in de richting, zoals de zwarte pijl aangeeft! Rechterhand op het wiel,

- ◀ de linker bij het naaiwerk.

De elektromotor

Let U vooral op, of het voltage van Uw motor gelijk is aan de in Uw woning heersende stroomsterkte. De elektriciteitsmeter geeft U zekerheid, of het voltage 125 of 220 volt is.

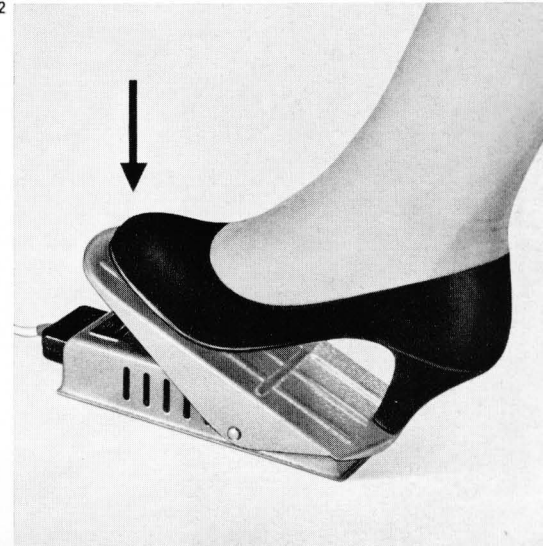

◀ Aansluiting van de motor, type KU 52. De driepolige stekker (1) zó in de contrastekker (2) van de motor steken, dat het woord PFAFF boven ligt. Stekker (3) in de wandcontactdoos (4) om Uw motor te verbinden met het elektrische net. Snoer (5) is aangesloten op de voetweerstand.

De snelheidsregelaar

Door een lichte druk van Uw voet begint de motor te draaien . . . snel of uiterst langzaam! Een korte oefening is reeds voldoende om dit te beheersen. Hoe dieper U het pedaal indrukt, hoe sneller de motor gaat draaien. ▶

R 7132

R 6722

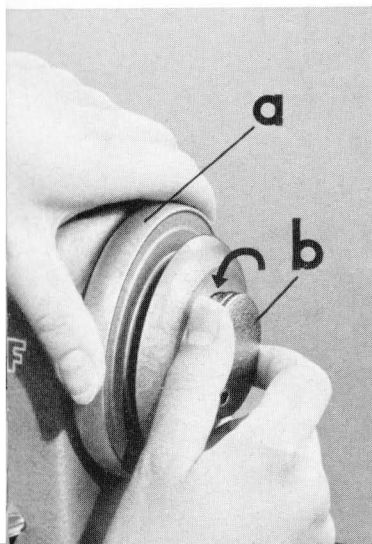
Een spoelklosje winden...

Op deze pagina's zijn achtereenvolgens de handelingen aangegeven, die U moet uitvoeren om een spoelklosje te winden.

Foto 1 laat zien, hoe het handwiel "vrij" komt. De frictieschroef komt **los** in de richting van de zwarte pijl.

Het klosje garen volgens foto 2 op de garenklossen plaatsen en de draad daarna kruislings over de voorspanning van de witte knop op foto 4 via het draad-oogje **h** leiden. Nu komt het spoelklosje op het asje, waarbij eerst de draad van binnen naar buiten door het bovenste gleufje is getrokken.

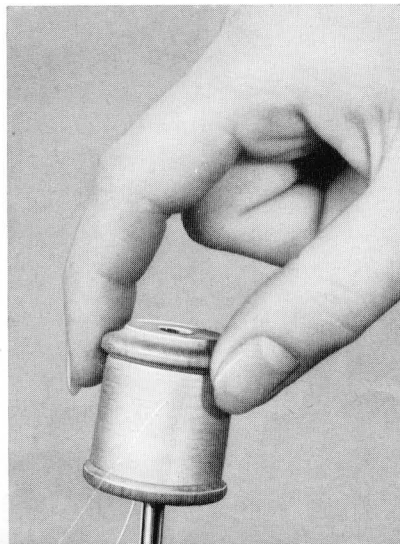
1

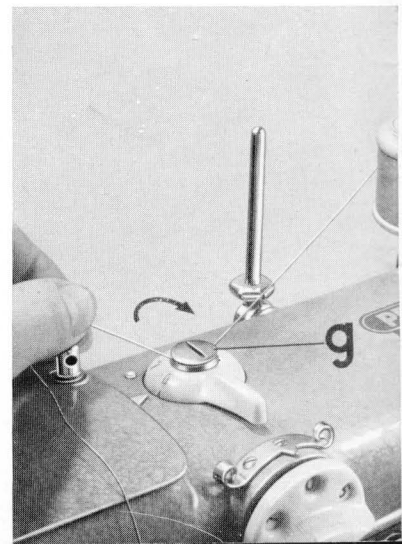
R 6704

R 7101

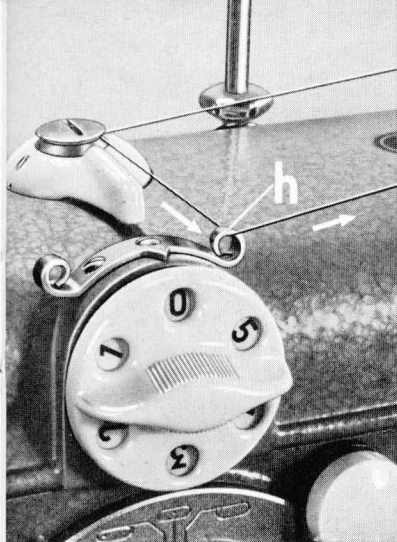
2

3

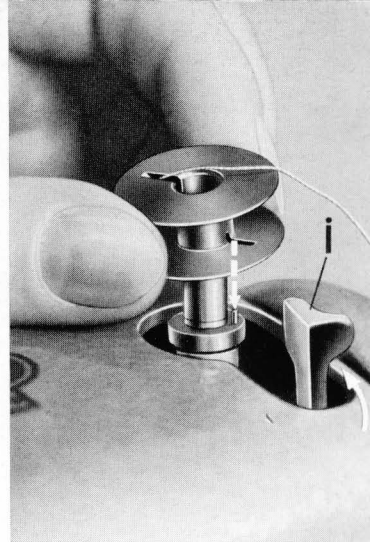
R 7096

R 7100

4

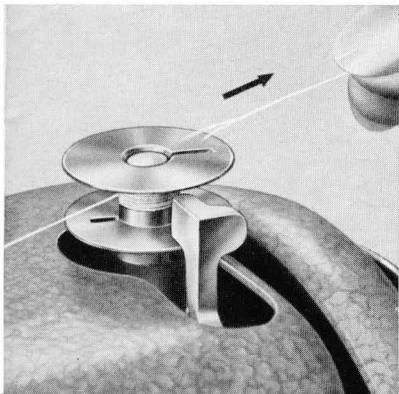
Het onderste gleufje moet zó gedraaid worden, dat het palletje, dat op het asje is aangebracht juist hier in valt. Foto 5 geeft U met de witte pijl deze handeling. Handle 1 aandrukken en de spoel met het handwiel meedraaien. Na enkele windingen breekt het begindraadje vanzelf en de spoel zal zich regelmatig vullen. Dit geven de foto's 6 en 7. Het afspringen gaat automatisch, als het klosje vol is, doch als U een half gevuld klosje wenst, dan kunt U het moment van afspringen zelf bepalen door handle 1 met de rechterwijsvinger in de pijlrichting terug te klappen zoals foto 8 U toont.

5

R 7102

6

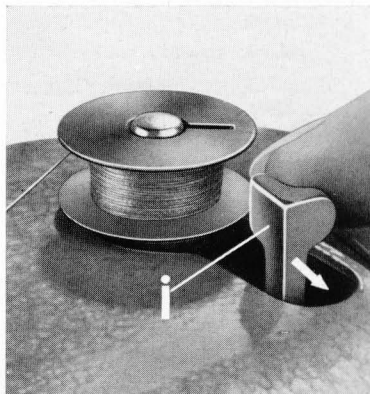
7

R 7067

R 7097

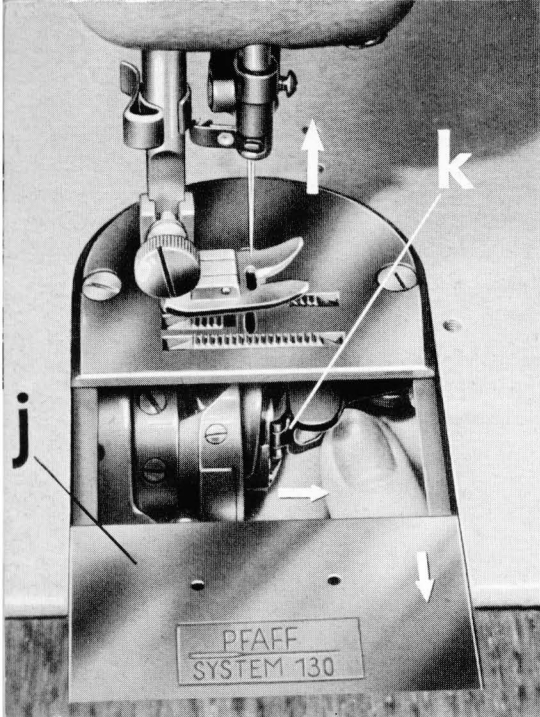
8

R 7099

Spoelklosje - spoelhuls - grijper - een drieëenheid!

De onderdraad is zeer belangrijk voor het vormen van een perfect stiksel. Zorgt U er dus steeds voor, dat het spoelklosje regelmatig is opgewonden. De volgorde van het inleggen van het spoelklosje in de spoelhuls is duidelijk weergegeven op de foto's 1-2-3-4. Slechts op enkele punten willen wij U extra wijzen: volgens foto 1 steeds de draadrichting naar U toe houden en volgens foto 4 het klepje van de huls tussen duim en wijsvinger van de linkerhand klemmen. ▼

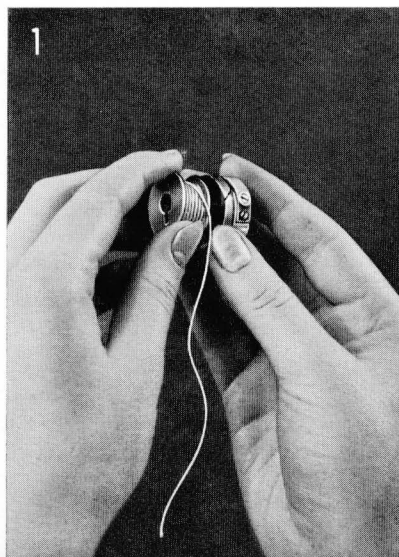
R 5882

▲ De spoelhuls uitnemen

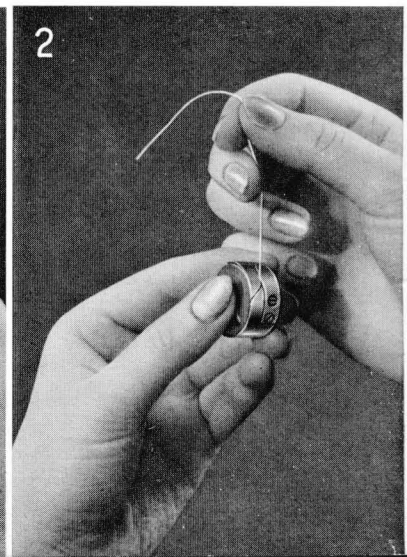
Bij het uitnemen van de spoelhuls uit de grijper zijn 3 punten van belang.

- 1 de naald moet in de hoogste stand staan.
- 2 het klepje **K** openen en dan
- 3 losjes naar U toe trekken, zoals de witte pijl aangeeft. In de spoelhuls komt dan het spoelklosje volgens de foto's 1-2-3-4.

R 5867

R 5869

De spoelhuls inzetten

De foto, die rechts op deze pagina is afgedrukt, geeft U duidelijk de wijze aan, waarop de spoelhuls in de machine moet worden geplaatst. De stift 1 heeft aan de voorzijde een knopje, waar straks het schuifje **k** van de spoelhuls over insnapt. Voordat U de huls in de grijper schuift, dient U er vooral op te letten, dat de opening in de huls boven staat.

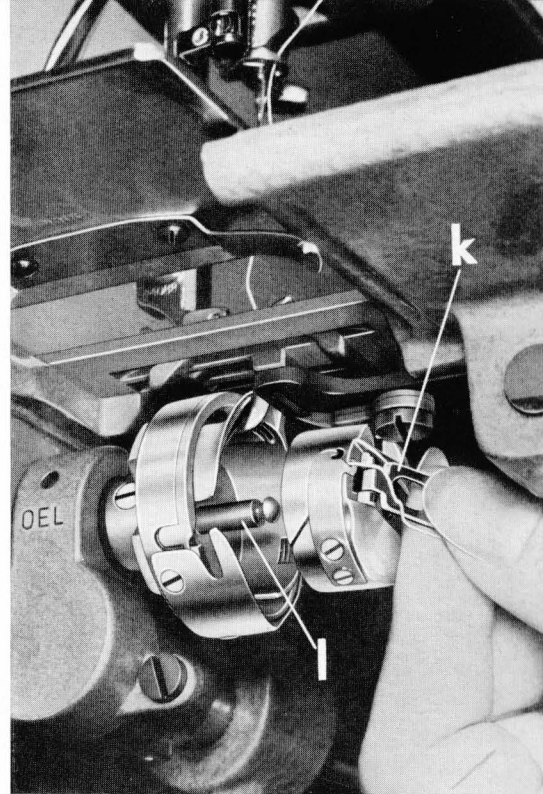
Met het geopende klepje **k** van de huls over stift **1** schuiven en als de huls geheel in de grijper aansluit, het klepje loslaten. ▶

R 5870

R 5868

3

4

R 7076

Om U ervan te overtuigen, dat de spoelhuls juist is ingezet, ▲ kunt U nog even tegen de gladde zijde van de huls drukken.

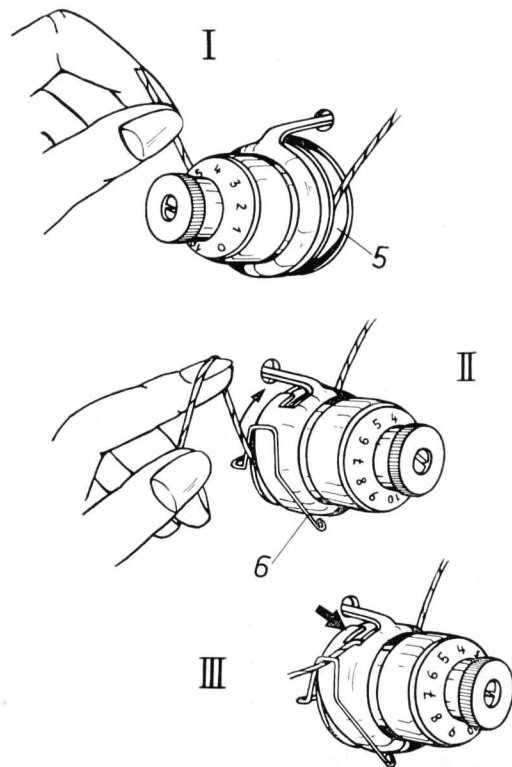
De spoeldraad dient losjes te blijven hangen, zodat U even moet controleren of zij niet per ongeluk onder het klepje **k** is geraakt.

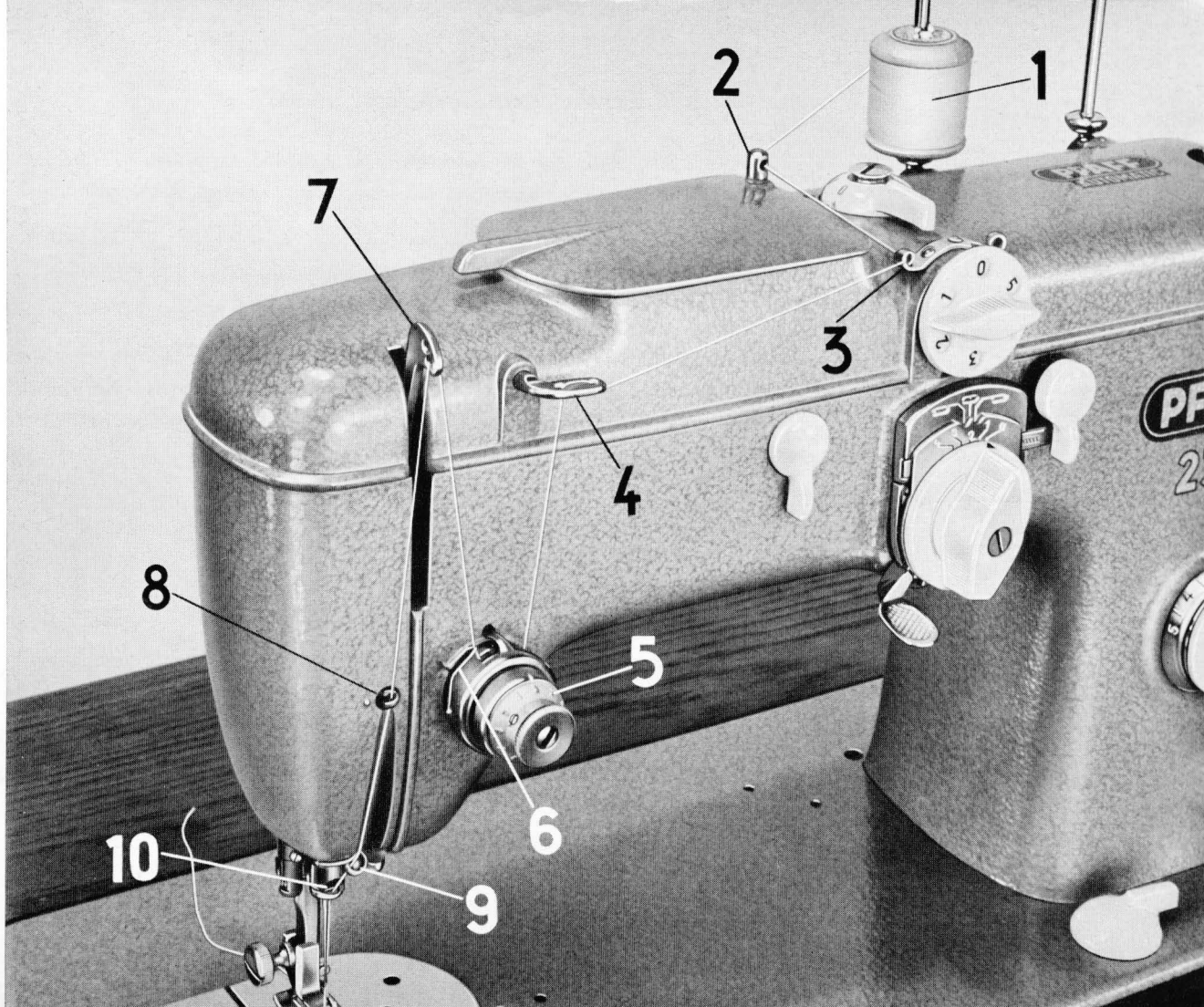
Het inziġen van de bovendraad

De grote afbeelding op de pagina hiernaast geeft U een duidelijk beeld van de richting, die de bovendraad volgt van klosje tot naaldooġ. We houden dus de cijfervolgorde aan en leiden de draad van **1** tot en met **10**. De schetsjes I, II, III hiernaast geven in detail nog eens extra weer, hoe de draad door de spanning gaat (tussen de plaatjes door) en hoe de aantrekveer **6** kan worden ingeregen.

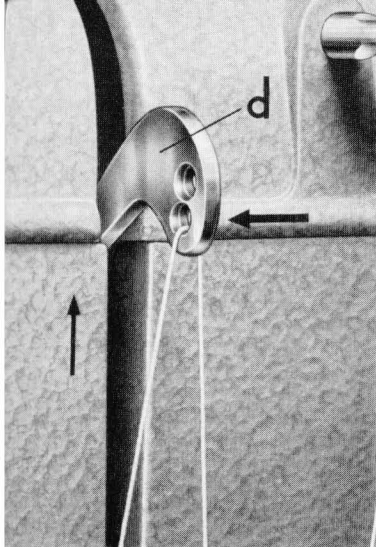
Bij de draadhefboom kunt U zowel het bovenste- als onderste gat kiezen, daar de dubbele boring uitsluitend dient voor het werken met 2 draden tegelijk. Hiervoor volgt nog een nadere verklaring. Stel steeds de draadhefboom in de hoogste stand!

Nadat we de draad door het geleidertje 10 hebben geschoven komt zij door het naaldooġ. Maar dat lastige werkje doet de machine voor U . . . automatisch.

R 7081

De automatische draadinsteker

- ◀ Zijn we dus met het inrijgen zóver gekomen, dat de draad nog slechts door het naaldooog moet worden gehaald, dan kan de automatische draadinsteker het werk van U overnemen.

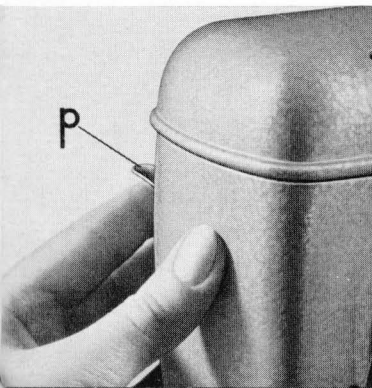
Persvoet omlaag en de naald in de hoogste stand brengen. Hierdoor komt de draadhefboom even uit zijn hoogste stand en staat gelijk met de richel van het kopdeksel (foto 1).

Met een lichte druk van de linker wijsvinger volgens foto 2 handle **p** opdrukken, waardoor het insteker-mechanisme omlaag komt en het uiterst fijne haakje door het oog van de naald steekt. De rechterhand voert dan de bovendraad via knopje **q** over de vleugels **w** maar zo dicht mogelijk langs de naald. Deze handeling staat op foto 3. Nu laat de linker-wijsvinger handle **P** langzaam in

R 7068

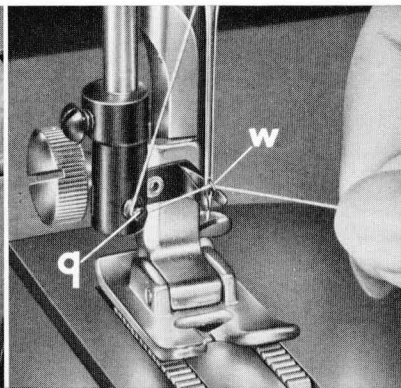
R 7069

1

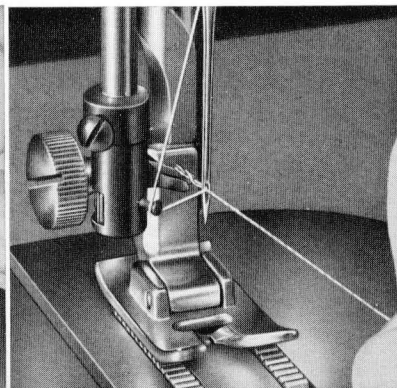
R 7089

2

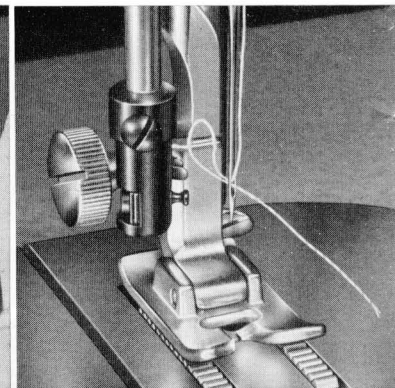
R 7088

3

R 7087

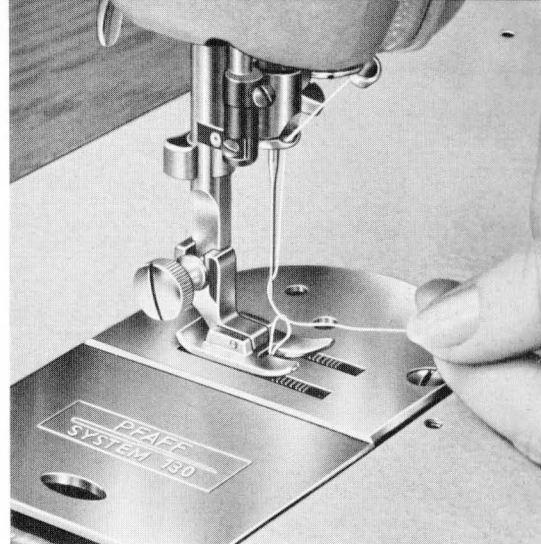
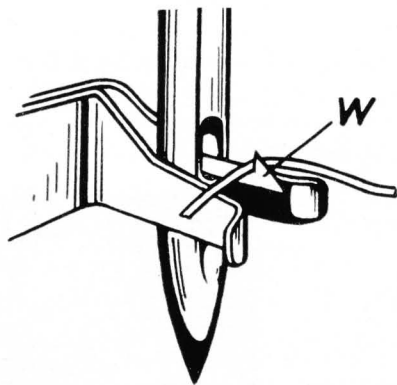
4

haar oude stand terugkomen en het haakje (**w**) trekt de draad mee door het oog van de naald. Foto 4 en 5 geven U een juist inzicht, terwijl de schets hier onder een sterk vergrote weergave van dit alles is.

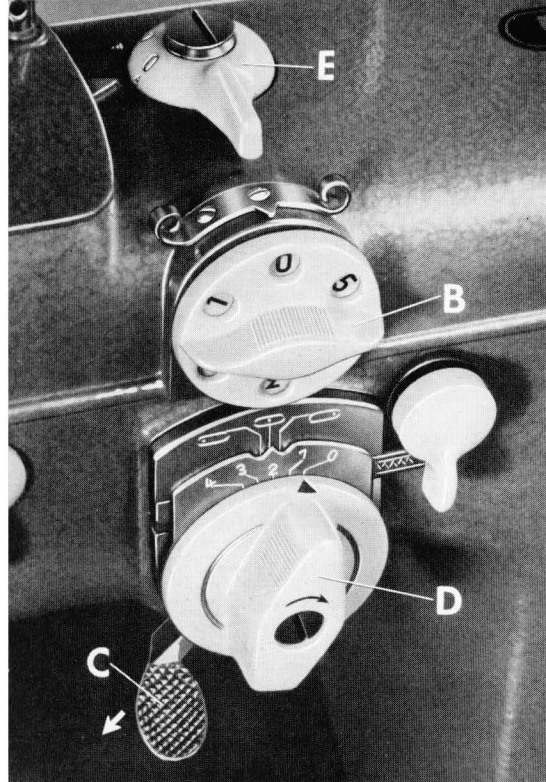
Na enig oefenen is het zelfs mogelijk om direct na het inrijgen van geleider 10 het draadeinde ± 1 cm. over het haakje te leggen, zonder eerst rond het knopje **q** te leiden!

R 5888

De spoeldraad ophalen

Voordat U nu met het naaiwerk kunt beginnen, dienen zowel boven- als onderdraad onder de persvoet door naar achteren te worden gelegd. Aangezien de onderdraad nog steeds onder in het mechanisme hangt, dienen we deze eerst "op" te halen. U neemt hiertoe de bovendraad losjes tussen duim en wijsvinger van Uw linkerhand en draait vervolgens het handwiel van de machine met de rechterhand (dus niet d. m. v. motor of trapstel) een volle slag rond. De bovendraad ziet U dan via het naaldgat in de machine verdwijnen om er later **met** de onderdraad ineens uit te wippen. Nu nog even de draadhefboom in de hoogste stand, en de boven- en onderdraad tussen de "tenen" van de persvoet naar achteren. Het werk kan beginnen . . .

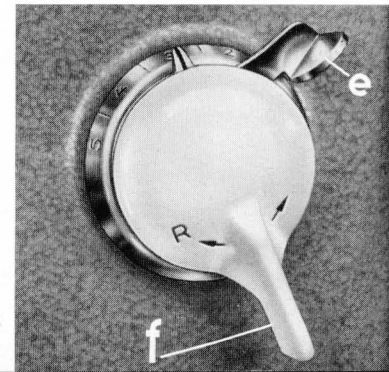
R 6629

▲ Mocht de naald niet in het **midden** van de persvoet komen, dan staat knop **C** niet juist. Deze knop dient in de middelste van de 3 uitsparingen te vallen, die onder de stelknop **D** zichtbaar zijn.

De normale rechte steek...

◀ Bij het naaien van een rechte steek dienen de knoppen **B** en **E** op 0 te staan.

De afbeelding geeft U de steekverstellerknop-**f** met de begrenzsingshandle-**e**. Zodra U handle **e** ver stelt, gaat het rode puntje langs de cijfers 1 t/m 5. Deze cijfers geven de **lengte** aan, die de steken mogen hebben als U knop **f** geheel naar rechts drukt, tot ze stuit. Dan zal de machine ook **vóóruit** gaan transporteren. De machine naait **achteruit**, als de stelknop naar links is gedrukt, doch eveneens tot ze stuit. Steeklengte vóór- en achteruit is gelijk, mits knop **f** zo ver mogelijk naar links, resp. naar rechts wordt gesteld. ▼

En dan zigzag naaien...

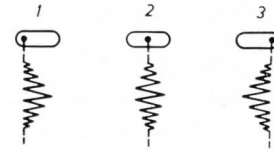
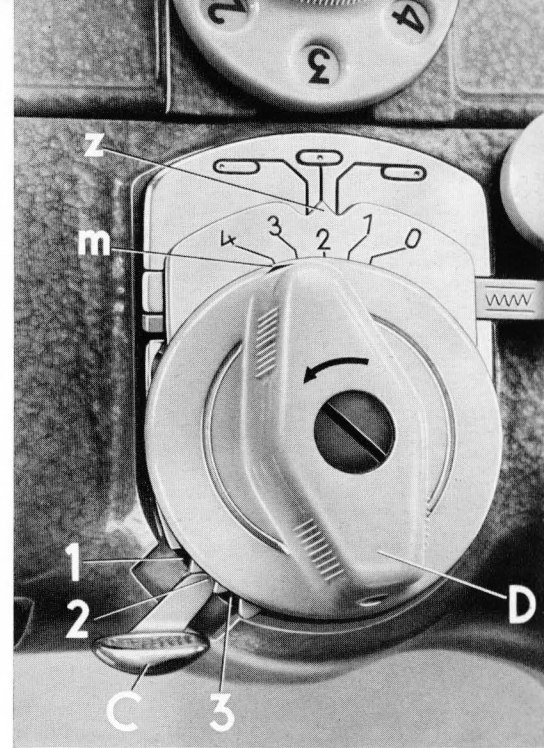
Om van een rechte steek over te schakelen op zigzag-naaien heeft U slechts één handeling te verrichten. Knop **D** naar links ... en ziedaar, Uw machine naait zigzagsteken. Al naar gelang het ingestelde cijfer kunt U nu de **breedte** van een steek instellen. ▶

Drie-standen schakelaar

Knop **C**, die U op bovenstaande tekening ziet, stelt U in staat 3 vormen van steken te maken. Op het schetsje 1-2 en 3 ziet U dit schema. Bij 1 staat de naald links in de steekplaat en vormt bij het verstellen van knop **D** een zigzag-steek van links uit naar rechts. Bij 2 staat de naald in het midden van de steekplaat, dus zigzag-steken van het midden uit naar links en naar rechts. Bij 3 staat de naald rechts en de zigzag zal zich vormen van rechts naar links.

Op het plaatje is nog een wijzertje aangebracht (**z**) dat dient om U op eenvoudige wijze te tonen of knop **C** in linkse- middelste-, dan wel rechtse stand staat.

N. B. C-2 is de meest gebruikelijke stand. Het verstellen van deze knop is zeer eenvoudig, namelijk omlaag drukken en gelijktijdig in de gewenste richting verschuiven. Als U de knop loslaat, snapt zij op de gewenste stand in.

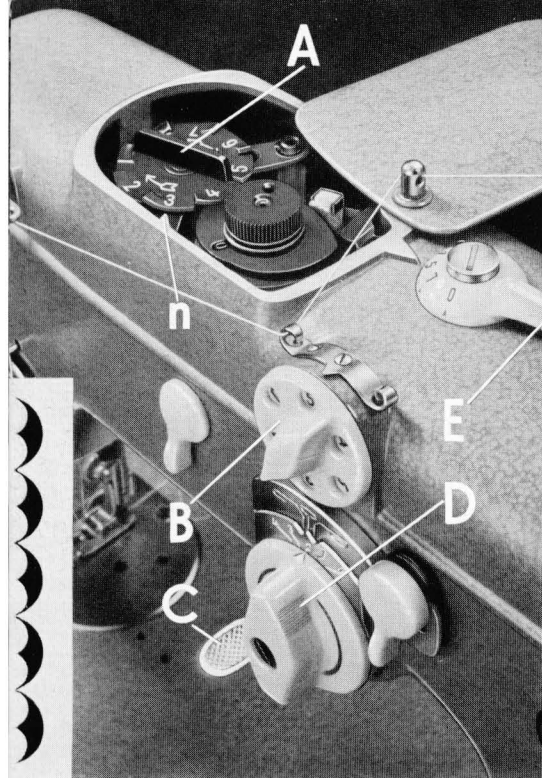
De siersteek automatic

Als U al de handelingen, op de voorgaande pagina's beschreven, beheerst, dan kunt U ook de siersteek-automatic bedienen. Het verschil is slechts, dat enkele knoppen moeten worden ingesteld, doch deze handelingen zijn zó eenvoudig, dat dit U geen moeilijkheden zal geven.

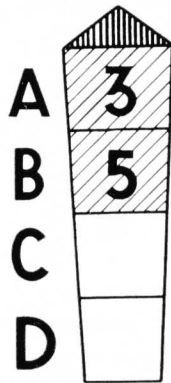
Wij gaan als volgt te werk: Met de machine op zigzag-steek naait U op een proeflapje even een stiksel, dat zó kort is, dat de steken **precies** tegen elkaar liggen. In de meeste gevallen staat daarbij de steekversteller **bijna** op "0", zodat de stof nog juist getransporteerd wordt. Op de ronde kiesschijf gaan we nu het gewenste patroon zoeken, d. w. z. we draaien het middelste schijfje zólang, tot de punt van het venstertje naar het motief wijst. In dit venster staan dan achter de hoofdletters **ABCD** cijfers (zoals de tekening aangeeft) die op de knoppen moeten worden ingesteld.

Knop **A** ligt onder het afdekplaatje, dat eerst naar achteren moet worden geschoven, om de ruimte toegankelijk te maken. Het rode puntje **n** geeft aan, welk schabloon gekozen is en de draairichting van de knop gaat volgens de witte pijlen. In dit geval dus zolang naar rechts draaien, tot cijfer 3 bij dit puntje **n** staat.

Knop **B** heeft de cijfers 0 tot en met 5. Ook deze knop rechtsom draaien, tot het cijfer **5** **boven** staat. Bij het hier gekozen motief behoeven de knoppen **C** en **D** niet versteld te worden, zodat reeds direkt de machine dit patroon zal borduren.

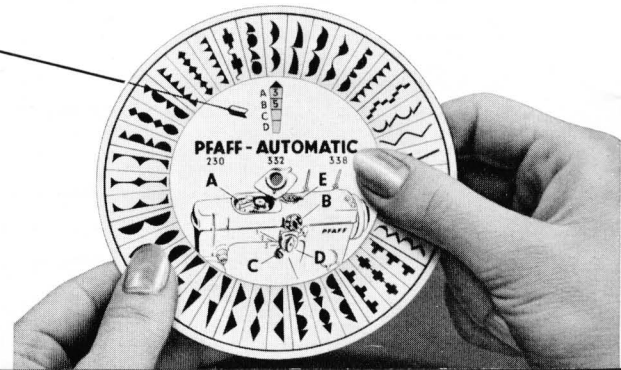

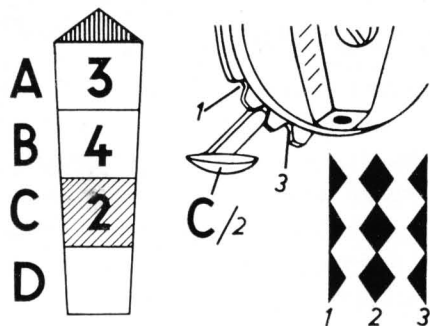
Nu is er nog een keuze mogelijk uit een lang gerekt, of kort patroon, hetwelk door middel van knop **E** is in te stellen. De 7 puntjes op deze knop bieden U de mogelijkheid 7 verschillende lengten te borduren. Aan U dus de keus!

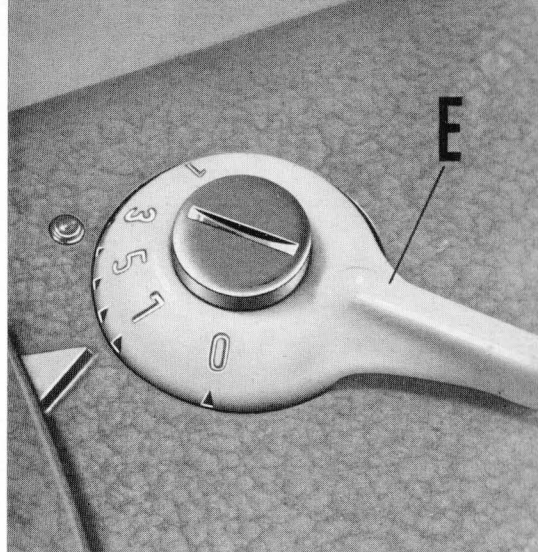
18

R 7072

Komt achter de letter **C** in het venstertje een 1, 2 of 3, dan moet deze handle resp. in de linkse- (1), middelste- (2) of rechtse stand (3) worden geplaatst.

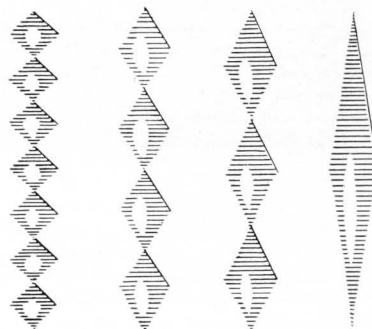
Tot slot nog enkele aanwijzingen, die achter de letter **D** in het venster kunnen komen. Een pijl → duidt erop, dat de zigzag-knop **D** zóver in die richting moet worden versteld, tot U voelt dat ze insnapt. Staat er een 0, dan stellen we de knop op 0, d. w. z. op een rechte steek en staat er het cijfer 2, dan kan een smalle zigzag-steek, die **niet** boven het cijfer 2 mag komen, naar eigen inzicht worden ingesteld.

Wat een mogelijkheden...

80 patroontjes in 7 lengten geven U dus al direkt 560 verschillende randjes. Maar als U nog verder gaat combineren, door met knop **E** enkele malen het motief bv. op 1 en daarna 1 x op 5 er tussen te maken, dan is het aantal beslist onbeperkt! Uw eigen smaak en Uw eigen ideeën zullen steeds nieuwe mogelijkheden met dit apparaat ontdekken.

Om na automatic-naaien de machine even voor het gewone naaiwerk te kunnen gebruiken dienen slechts de knoppen B en E op 0 te worden gedraaid. Het gehele automatic-apparaat is dan uitgeschakeld!

Motief instelling: A 3, B 4, C 2

Knop E op:

1

3

5

7

R 7095

garen	Noaigaren	Zijde	Gem. Katoen	Nylon-garen	Nylon-spun	Stopgaren	Naalddikte
Fijn linnen, batist	100					80	70
tule, mul, organdy	100					80	
zijde, crêpe satin	100	130				80	
nylon, rayon, perlon	100	130		200	180	80	
dacron, spunnylon	100			200	180		
Linnengoed, lakens	80		60			80	80
taft, mousseline	80		60			80	
macco, glacéleer, vitrage	80					80	
Tafellinnen, damast	60		60			80	90
zware zijde, inlets	60		60				
plastic, regenmantels	60		60	80	80		
lichte confectiestof	60		60			80	
Dikke bovenkleding	40		60			60	100
linnen, zeildoek	40					60	
dun suède leder	40						
Mantelstoffen, leder	40		40	50	50	40	110
zware wollen stof, laken	40		46				
calicote, overgordijnen	36		40			40	

Draad, naald en stof . . .

Met Uw Pfaff-automatic kunt U praktisch **alles** maken, maar U zult er beslist naar streven om het werk er zo mooi mogelijk uit te laten zien. Nylonstoffen naait U nooit met de dikste naald en bv. garen 36. Dat zou de ragfijne stof beschadigen en Uw werkstuk verknoeien.

De tabel, die op deze pagina staat, zal voor U een goede wegwijzer blijken te zijn, met daarbij het naalddikte-nummer en de garensort resp. draaddikte, die het mooiste resultaat geven!

De keuze van garen staat U vrij, want Uw Pfaff verwerkt alles, maar bij zigzagnaaien raden wij U aan soepel (ongeglands) garen te nemen, dat perfect in de stof zal blijven liggen. Boven- en ondergaren kunnen van **gelijke** dikte zijn, doch bij borduurwerk kan de onderdraad beter een nummer **dunner** zijn dan de bovendraad!

De naald is belangrijk!

Bij iedere steek, die Uw machine maakt, komt het bovengaren door de stof en slaat om de spoel. De naald dient ervoor om deze draad door de stof te brengen en steeds weer zal het garen door het naald oog moeten schuiven, tot het uiteindelijk in de stof zal blijven liggen. De afwerking van de naaimachinaald dient dus steeds perfect te zijn! Daarom raden wij U aan slechts originele Pfaff naalden van het **stelsel 130 R** te gebruiken. Uw Pfaff leverancier heeft ze steeds in alle gewenste diktes voorradig.

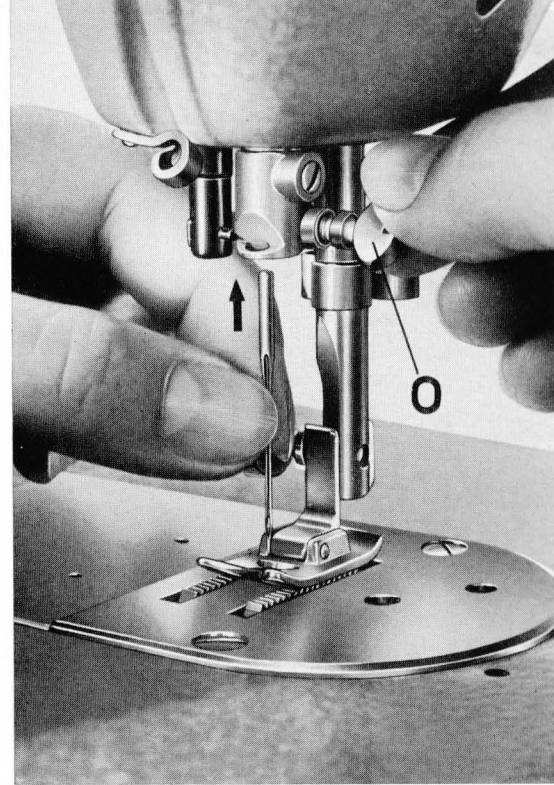
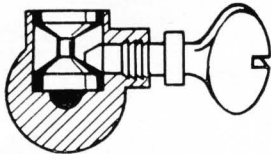
Mocht de punt van de machinaald stomp zijn geworden, aarzelt U dan geen moment deze naald voor een nieuwe te verwisselen.

Het inzetten van een nieuwe naald

De naaldstang zo hoog mogelijk draaien en schroef **0** losdraaien. De oude naald kan dan zonder moeite naar onderen worden uitgenomen. De nieuwe naald zó in de linkerhand nemen, dat de vlakke kant naar achteren staat, de lange gleuf is dan vóór!

Druk nu de naaldkolf zo hoog mogelijk in het naaldslot (zwarte pijl) en op het moment, dat ze stuit kan schroef **O** weer vastgedraaid worden. De naaldklem drukt nu met de kleine diablo de naaldkolf in de opening, zodat zij er niet meer uit kan vallen.

Het tekeningetje geeft U deze situatie in doorsnede.

Het evenwicht zoeken... de juiste spanning

Een goede steek is aan de boven- en onderzijde van de stof slechts zichtbaar als een streepje garen, dat onderbroken is door kleine knoepjes.

Mocht evenwel een machinenaad "rijgen", dan is ófwel de boven- ófwel de onderdraad ineens uit de stof te trekken.

Als Uw machine zo'n lelijk stiksel maakt, controleert U dan eerst, of alle draadgeleiders goed zijn ingeregend alvorens alle mogelijke schroeven en moeren te verstellen. Blijft echter dan nóg een lelijk stiksel ontstaan, probeert U dan even te zoeken wélke van de 2 spanningen foutief is!

2 van de 3 schetsjes op deze pagina geven achtereenvolgens een slecht stiksel weer, dat ontstaan is door:

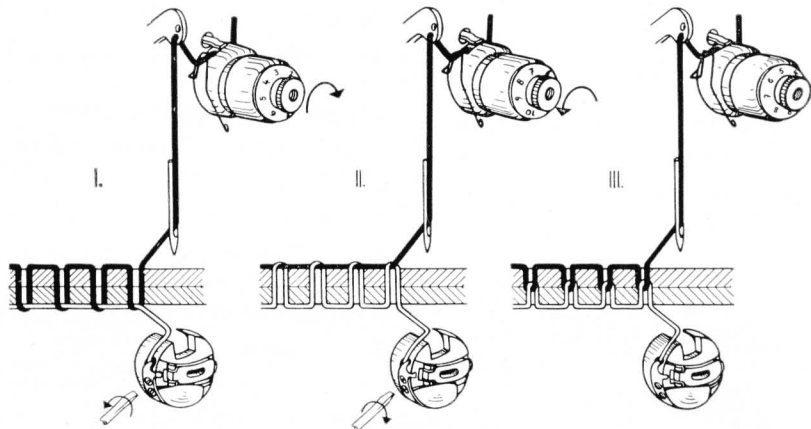
- I. te losse bovenspanning of te zware spoelspanning
- II. te zware bovenspanning of te losse spoelspanning

R 7070

Bij I komen dan de lusjes **onder** het werkstuk te liggen. In het geval II komen de losse knoepjes **op** het werkstuk.

Over het algemeen redeneren de huisvrouwen hierbij precies verkeerd, zodat dan door het draaien aan de verkeerde spanning de fout nog erger zal worden.

III geeft U de juiste spanning. Het evenwicht tussen boven- en onderspanning houdt de verknoping van de draden juist **tussen** de beide stoflagen. Hier is dus een houdbaar stiksel gemaakt!

Regelen van de spanningen

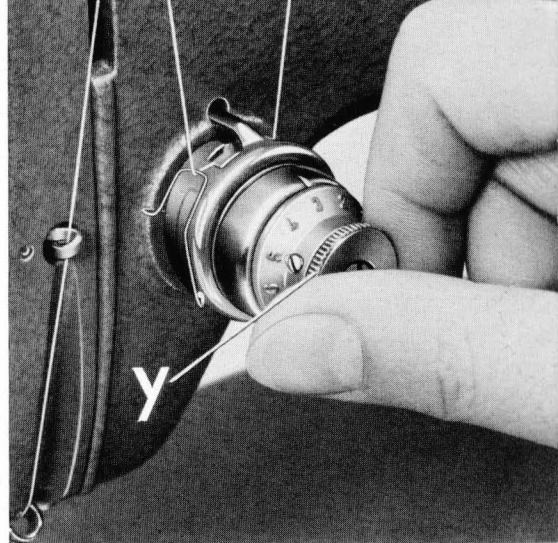
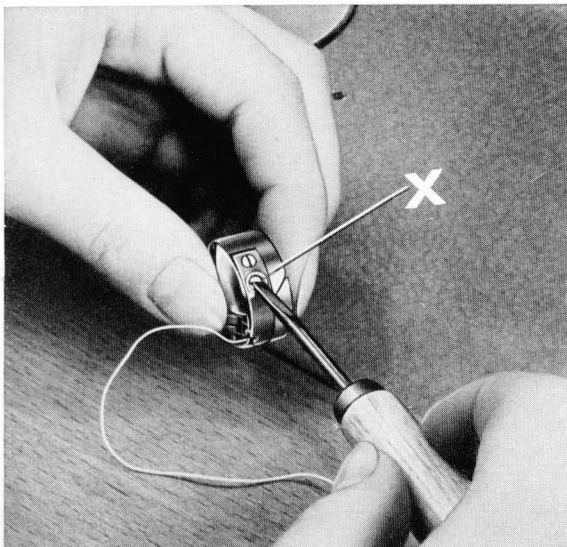
Uitdrukkelijk willen wij U erop wijzen, dat de spoelspanning praktisch altijd juist is. Mocht er zich een spanningsverschil in de machine voordoen, dan kunt U het beste even controleren of de spoelhuls spanning heeft. Het schetsje geeft U de handeling te zien.

Draadje tussen duim en wijsvinger en het spoelhulsje moet blijven "hangen". Door echter een klein rukje aan de draad te geven moet het spoelhulsje enkele centimeters "vallen" om dan weer te blijven zweven.

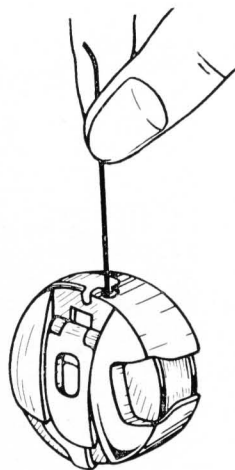
Mocht hier iets fout zijn, dan kunt U d. m. v. schroefje **x** de juiste spanning zoeken.

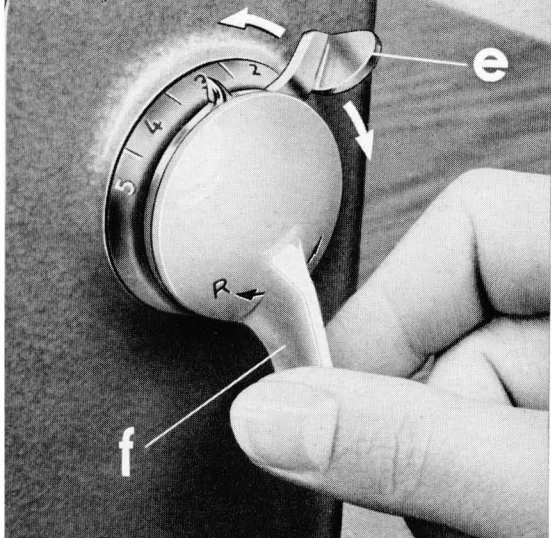
R 6946

R 7345

Met een correcte spoelspanning naait U vervolgens enkele steken op een proeflapje (± 10 cm. lang) en controleert dan, aan welke zijde de draden rijgen. Met schroef **y** kunt U op zeer eenvoudige wijze een juist spannings-evenwicht bereiken. Naar rechts $\ggg$ draaiend een zwaardere-; naar links $\lll$ een lossere bovenspanning. De cijfers op deze grote schroef stellen U steeds in staat de "oude" stand terug te vinden. Meestal ligt een goede bovenspanning tussen 3 en 6!

R 7066

De juiste steeklengte

- Uw Pfaff-automatic kan zowel vóór- als achteruit naaien. Slechts een enkele handgreep is voldoende om de steek van voorwaarts- op achterwaartsnaaien om te schakelen. Dit kan ook onder het naaien gebeuren!

De grote handle **f** regelt de steekstelling vóór of achterwaarts; de handle **e** zorgt voor een gelijkmatige begrenzing van de ingestelde steek. Stel dus eerst handle **e** (rode puntje) op de gewenste steeklengte. Dan met handle **f** zover mogelijk naar **rechts** »» om vooruit te naaien en zover mogelijk naar **links** «« om achteruit te werken.

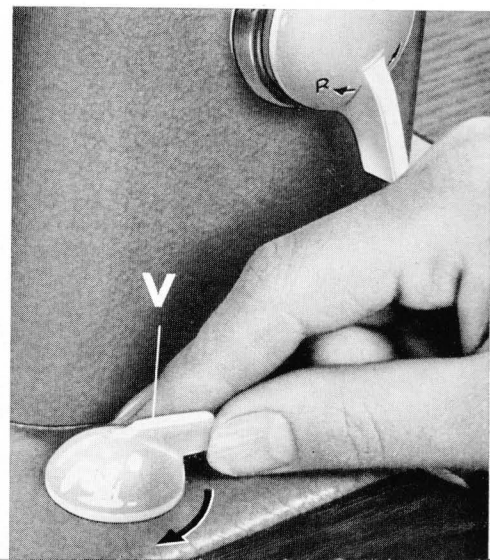
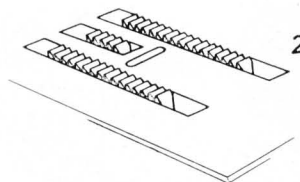
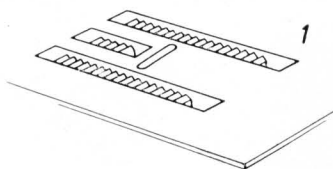
Bij het maken van siersteken, cordonneerwerk, knoopsgaten etc. zal handle **e** ongeveer op 0 staan!

R 6705

Uitschakelen transporteur

Bij het aannaaien van knoopjes, stopwerk of borduren ► dient de transporteur te zijn uitgeschakeld. Knop **V** laat zich gemakkelijk naar links (zwarte pijl) verstellen . . . de tandjes vallen onder de steekplaat en schuiven de stof niet meer.

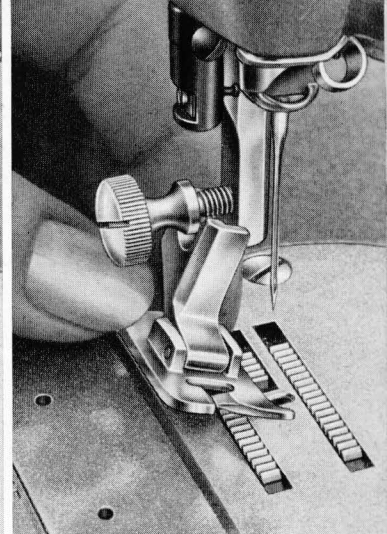
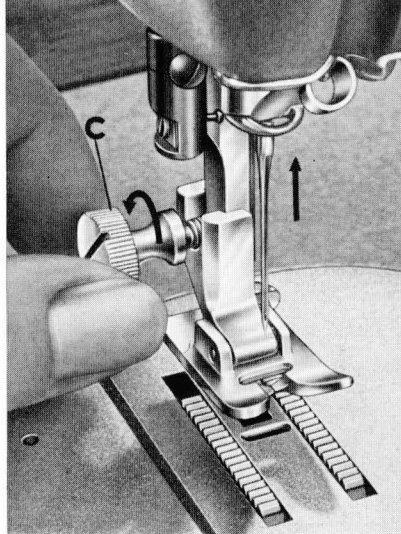
Bent U met het werk gereed, dan schakelt U knop **V** weer terug en met een klikje springen de tandjes van de transporteur weer naar boven.

Verwisselen van naaivoet

Knopschroef **C** klemt de voet tegen de persvoetstang. Voor sommige werkjes dient echter een ander voetje te worden gebruikt, zodat de schroef los moet komen. Draait U steeds vooraf de naald in de hoogste stand, om naaldbreken te voorkomen!

Met de hand, of de korte schroevendraaier de schroef naar links draaien, de persvoetlichter omhoog en het voetje naar links kantelend afnemen. Dan het gewenste voetje in omgekeerde volgorde aan de stang monteren.

R 6591

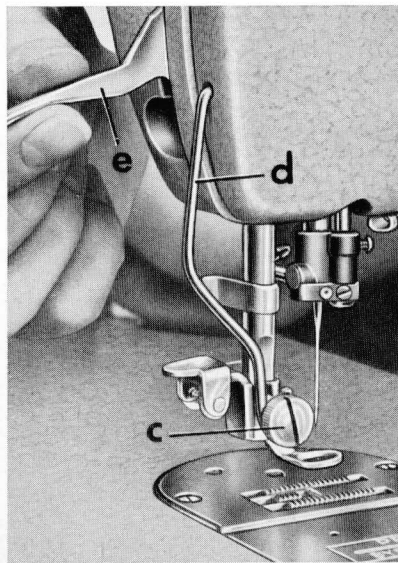
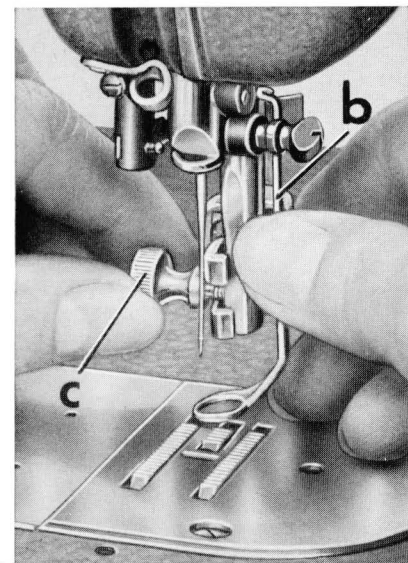
R 6592

R 7086

Het stopvoetje

In tegenstelling tot de andere hulpvoetjes is de stopvoet de enige voet die een iets andere wijze van bevestigen heeft, daarom volgen hiervoor nog enkele extra aanwijzingen.

Schroef **c** los, het gespleten klemmetje om de stang drukken en het haakje **b** over het naaldschroefje. Is dit gereed, dan schroef **c** stevig vastdraaien. Het stophaakje **d** met de grote lus onder de schroef **c** hangen en het haakse stukje in het speciaal daarvoor geboorde gat in het kopdeksel. Om goed te werken, de persvoetlichter **e** omlaag! Anders zou de bovendraad geen spanning hebben.

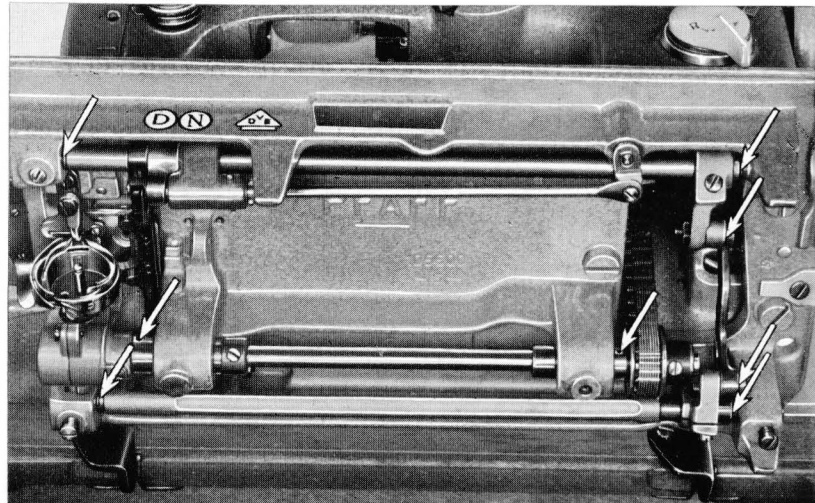
Regelmatig smeren is uiterst belangrijk

Wij zijn ervan overtuigd, dat U het liefste werkt op een machine die soepel draait en praktisch geruisloos naait. Uw Pfaff-automatic zal U zeker dat genoegen verschaffen, mits U haar regelmatig smeert. Dikwijls smeren . . . met weinig olie per smeergat! Laat dat Uw stelregel zijn. Goede, hars- en zuurvrije olie, die Uw Pfaff leverancier voor U heeft. Op deze pagina's zijn de belangrijkste smeerpunten met witte pijltjes aangegeven.

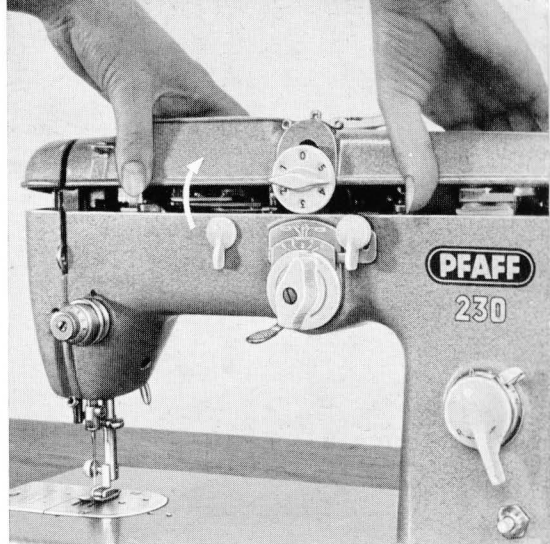
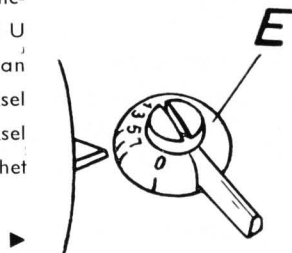
Als U de machine kantelt, ziet U ze zo.

Een rustige gang door een soepel draaiende grijper . . . mits deze grijper af en toe eens een **extra** druppeltje olie krijgt. ▼

▲ De grijper van de machine loopt steeds rond in een dubbele snelheid van de andere onderdelen. Vooral echter door de middelpuntvliedende kracht zal de oliefilm op dit onderdeel spoedig verstuiven. Laat U daarom af en toe voor U begint te naaien een klein druppeltje olie op de onderhuls vallen. Dit is het onderdeel van de grijper dat stil staat terwijl de grijper zélf er omheen draait. De foto toont U de juiste plaats.

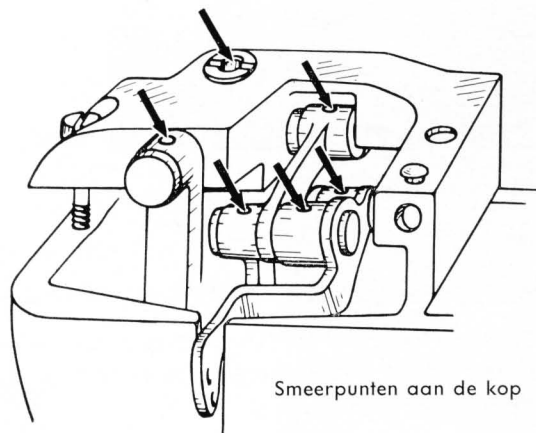
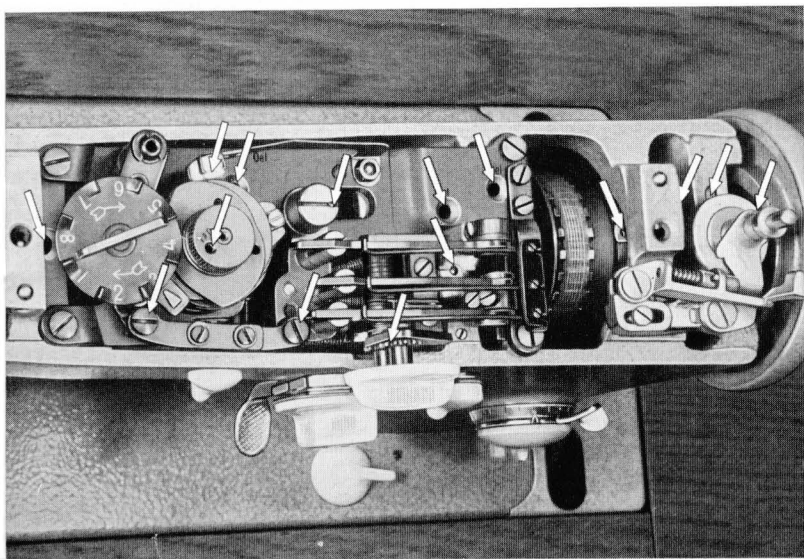

Het kop-mechanisme van de machine, het automatic-apparaat en de hoofdaslagers. Al deze punten kunt U op overzichtelijke wijze smeren, als het bovendeksel van de arm is afgenomen. Eerst aan de voorzijde het deksel met de duimen iets oplichten en daarna het gehele deksel omhoog trekken. Bij deze handeling kan knop **E** het beste op 7 staan!

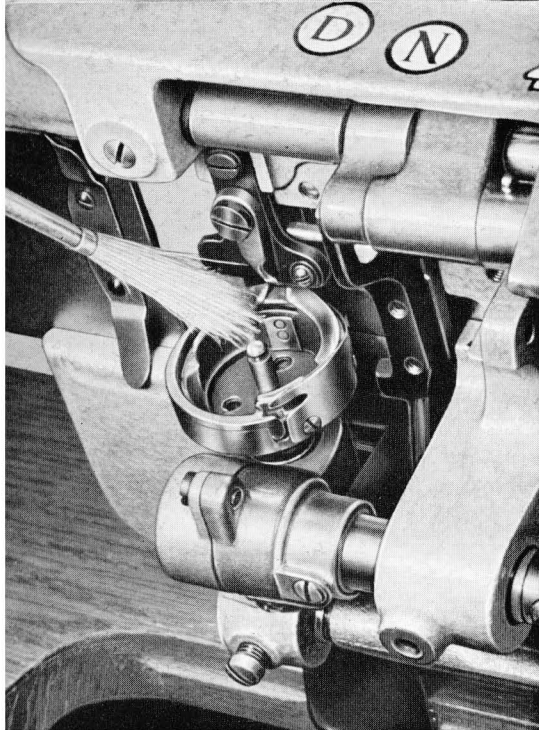

R 7077

R 7082

Smeerpunten aan de kop

R 7065

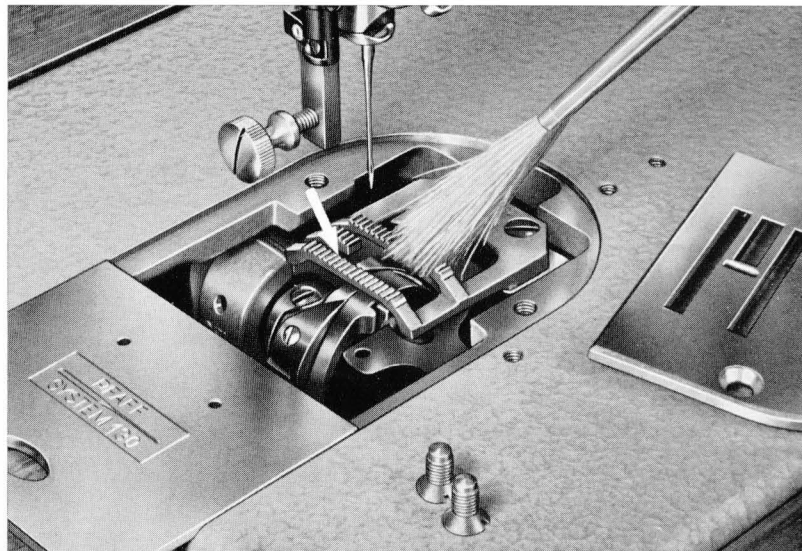
Het stofkwastje

Een onontbeerlijk stukje gereedschap om Uw machine goed schoon te houden, is het stofkwastje.

Restjes garen, stof, vezels van garen en olierestjes kunnen soms hinderlijk aan elkaar koeken. Dan gaat de machine stroef naaien en er zal een versterkte slijtage ontstaan. Vooral langs de naaldstang, tussen de transporteurdrager en de tandjes kan een hinderlijke laag ontstaan. Gebruikt U echter uitsluitend een kwastje om dit stof te verwijderen. Eventueel een puntig houtje, maar **nooit** metaal!

Na het reinigen de steekplaat met de 2 schroeven weer monteren.

R 7078

Ook bij de grijper hoopt zich regelmatig veel stof op.

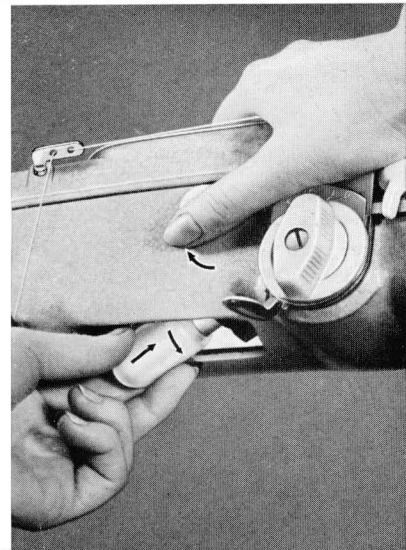
Een lange levensduur voor Uw machine en een perfecte werking zijn U gegarandeerd, als de onderdelen geen hinder ondervinden van stof.

Het elektrische gedeelte

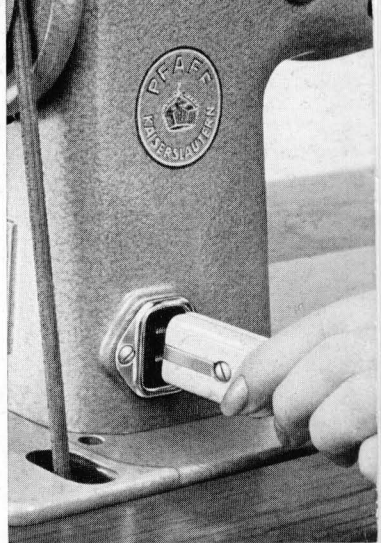
Afgezien van de eventueel aan Uw machine gebouwde elektromotor, heeft iedere Pfaff-automatic een naailampje, dat onzichtbaar in de machine-arm is opgehangen. Het lampje heeft een sterkte van 25 watt, hetgeen U een zacht licht, direkt op Uw naaiwerk waarborgt.

Indien U het lampje moet verwisselen, het knopje volgens de zwarte pijl schuin omhoog drukken en het lampje zélf met de linkerhand een weinig indrukkend, schuin omlaag uit de bajonetfitting draaien. U voelt hierbij, dat de fittingveren als het ware het lampje zélf uitwerpen. Het inzetten van een nieuw lampje gaat uiteraard in omgekeerde volgorde.

R 5883

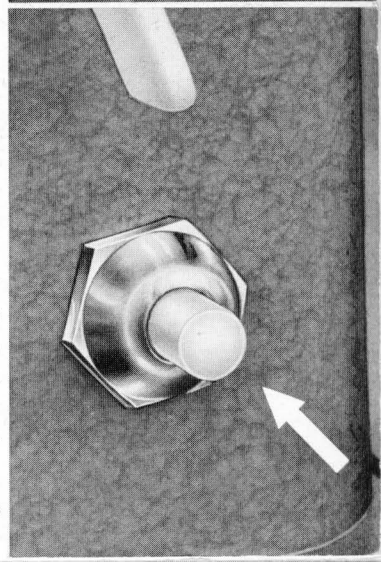
R 7090

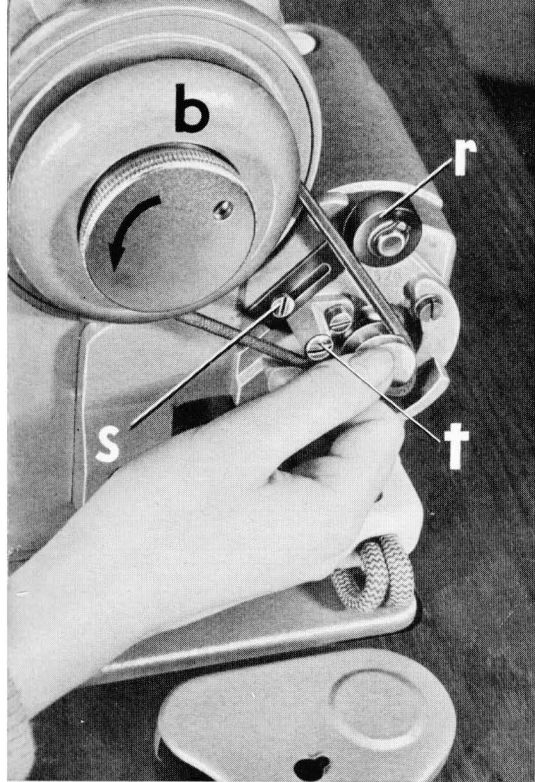

Bij trapmachines heeft U een extra snoer, dat met de contrastekker in de doos (achterzijde machine-arm) kan worden gestoken.

De lichtschakelaar is aangebracht aan de voorzijde van Uw machine, schuin rechts onder de steekversteller.

R 7066

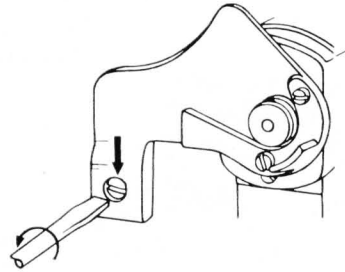

De elektromotor type KU 52

◀ Uw motor drijft het handwiel van de machine door middel van een canvas V-snaartje. De enorme snelheid, waarmee het snaarschijfje draait, geeft kans, dat rubberslijpsel en stof onder de beschermkap van het snaartje blijven hangen. Dit zou er toe kunnen leiden, dat de motor teveel weerstand gaat ondervinden, of dat het snaarschijfje door een te losse spanning van het V-snaartje gaat slippen.

Op de foto is duidelijk aangegeven hoe de beschermkap kan worden afgenomen. Schroef **t** los, het kapje tussen duim en wijsvinger en iets naar achteren duwen. Zo heeft U dan toegang tot het mechanisme, waar **r** (de riemspanner) al draaiend de V-snaar een behoorlijke spanning geeft. Mocht deze spanning te gering zijn geworden en de motor slipt, dan kan de spanner lager worden geschoven als schroef **s** los is. Het stofkwastje zorgt er dan verder voor, dat de stof- en rubberrestjes van de onderdelen verdwijnen.

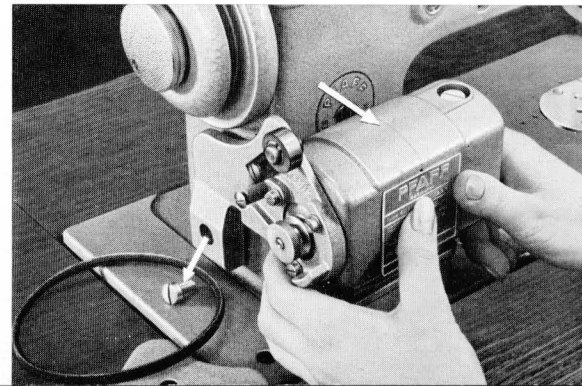

R 5876

Onze KU 52 motoren zijn uitgerust met speciale lagers, die niet geolied behoeven te worden.

Waarschuwing: Laat Uw motor steeds zélf werken. Het afremmen van het handwiel, tijdens het naaien geeft de motor teveel weerstand. Regel dus de draaisnelheid van Uw machine uitsluitend met de **voetregelaar**.

R 7083

Verhelpen van stozingen

De machine slaat steken over

Mogelijke oorzaak:

De naald is verkeerd ingezet.

Het naaldsysteem is verkeerd, de naald is krom, heeft een scherp oog, of de punt is er af.

De machine is verkeerd ingeregend.

De naald is te dun, of te dik voor het gebruikte garen.

De bovendraad breekt regelmatig

Kan door bovengenoemde redenen.

Mogelijke oorzaak:

De spanning is te zwaar, of het garen heeft knoopjes.

In de grijperbaan zijn draadresten verward geraakt.

Het naaldgat in de steekplaat heeft braampjes door inslag van gebroken naalden.

te verhelpen met:

Lange gleuf moet bij het inzetten naar U toe staan, terwijl de kolf zo hoog mogelijk moet worden opgeduwd.

Uitsluitend Pfaff naalden gebruiken systeem 130 R en bij genoemde stozingen een nieuwe naald inzetten.

Garen afnemen en geheel opnieuw inrijgen.

Raadpleeg de tabel op pagina 21.

te verhelpen met:

Spanning regelen en uitsluitend met garen van goede kwaliteit werken.

De bovendraad kan niet vrij passeren – grijperbaan reinigen.

Steekplaat afnemen en het naaldgat door Uw Pfaff-leverancier laten polijsten.

Naaldbreken

Mogelijke oorzaak:

De naald is verbogen en de grijperpunt tikt er tegen.

De naald is te dun voor het werk, of het garen is te dik.

U heeft tijdens het naaien aan de stof getrokken, waardoor de naald is verbogen.

De spoelhuls staat los.

De zigzagknop is versteld, terwijl de naald met de punt in de stof staat. Kan gebeuren met de knoppen C en D.

Het stiksel is niet mooi

Mogelijke oorzaak:

Spanning is niet juist.

Te stug, geknoopt of slecht garen gebruikt.

Het spoelklosje is onregelmatig gewonden – de windingen vallen over elkaar en geven dan onregelmatige spanning.

De machine transporteer slecht

Mogelijke oorzaak:

De transporteur staat te laag, zodat de tandjes niet voldoende boven de steekplaat komen.

Tussen de tandjes van de transporteur heeft zich stof vastgezet, zodat het oppervlak glad is geworden.

te verhelpen met:

Naald direkt voor een nieuwe verwisselen.

De tabel op pag. 21 raadplegen.

U kunt de stof wél leiden, maar duwen of trekken aan het werkstuk geeft onregelmatige steken en gebroken naalden.

Altijd zover indrukken, tot U een klikje hoort.

Zigzagknop alleen verstellen als de machine draait, of bij stilstand als de naald boven staat.

te verhelpen met:

Bijregelen.

Uitsluitend garen van een goed merk gebruiken.

Spoelklosje overwinden op een leeg spoeltje, zodat de windingen regelmatig liggen.

te verhelpen met:

Uw Pfaff-leverancier waarschuwen.

Met een puntig houtje of borsteltje de ruimte tussen de tandjes schoon maken. Hiertoef ook even de steekplaat afschroeven.

De machine loopt te zwaar

Mogelijke oorzaak:

De aandrijfriem slijpt, als ze te los staat, doch geeft te veel weerstand als ze te strak staat.

De machine is vuil, stof en olieresten belemmeren het soepel functioneren van de onderdelen.

De speelwinder staat ingeschakeld tijdens het naaiwerk.

Door het gebruik van verkeerde olie is de machine vast komen te staan.

Er is garen tussen de onderdelen gedraaid (bv. tussen handwiel en lagerbus of in het kopmechanisme tussen de draadhefboom).

Zeer belangrijk!

De mogelijkheid bestaat, dat door een kleine onachtzaamheid Uwerzijds de draad in de grijperbaan raakt en dat daardoor de machine blokkeert.

Hieronder willen wij U precies aangeven, welke fout U dan waarschijnlijk gemaakt heeft en hoe een en ander te verhelpen is.

- 1 De spoeldraad is bij het begin van het naaiwerk niet opgehaald.
- 2 De begindraden zijn niet onder de voet door naar achteren gelegd, toen U met naaien begon.
- 3 De eerste steken die U de machine heeft laten maken zijn niet in **volle** stof gemaakt, doch er vóór, of in rafels.
- 4 Tijdens stopwerk of borduren de draad te los door het wefsel laten lopen, d. w. z. daar bij dit werk zonder voet wordt genaaid dient de stof in een borduurring te worden gespannen en de persvoetlichter omlaag!
- 5 De klos is leeg, zodat het einde van de draad ineens uit de spanning raakt. De laatste 20 cm. draad slaan dan direkt in de grijper!

Verhelpen:

Zodra U voelt, dat de draad vastslaat **direkt** de machine stilzetten. Zo mogelijk het werk er onderuithalen en alle zichtbare draden afbreken (niet knippen). Door een kort rukje aan het handwiel (tegen de normale draairichting in!) de draad met de grijper zelf doorsnijden. Hierna het handwiel weer in de gewone draairichting proberen te draaien en aan de onderzijde van de machine voorzichtig met bv. een pincet wegnemen. Dan een druppeltje olie in de grijper en de machine zal weer volledig in orde zijn.

Let U dus vooral op de 5 hiervoor aangegeven punten, om te vermijden, dat er een losse draad in slaat!

te verhelpen met:

Riem (bij trapgebruik) inkorten of bij de V-snaar (elektrisch) met de spanrol bijstellen.

Mechanisme reinigen en met Pfaff naaimachineolie opnieuw smeren.

Met handle af laten springen.

Uw Pfaff-leverancier waarschuwen. Deze zal de machine bv. met petroleum doorspuiten en opnieuw smeren.

Door het teruggedraaien van het handwiel het begin proberen te pakken, of met een naaldje de draadjes breken.

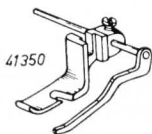
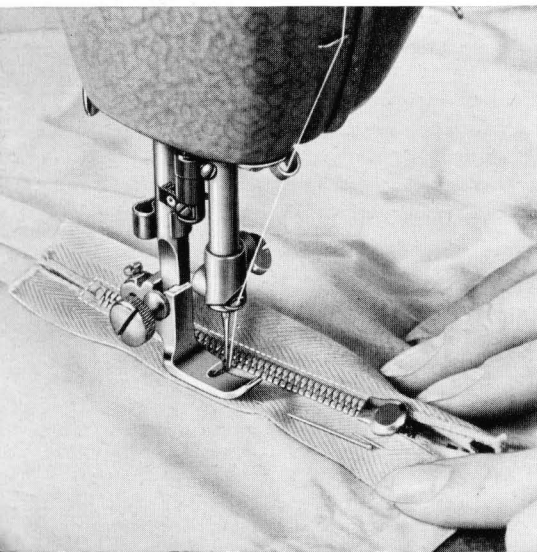
De draad is in de grijper geraakt.

Inzetten van een treksluiting

Knoppen instellen op:
E-0, B-0, C-3, D-0;
voetje 41350 zonder lineaal.

De treksluiting **gesloten** op de gewenste plaats in de stof spelden of rijgen. De werkwijze hangt verder er van af, of U de sluiting "blind" of zichtbaar wilt aanbrengen. In ieder geval naait U zo dicht mogelijk aan de achterzijde langs de tandjes van de sluiting. Hierbij dient de rechterzijde van de naaivoet U als geleider.

De foto geeft deze werkwijze volkomen duidelijk weer. ▼

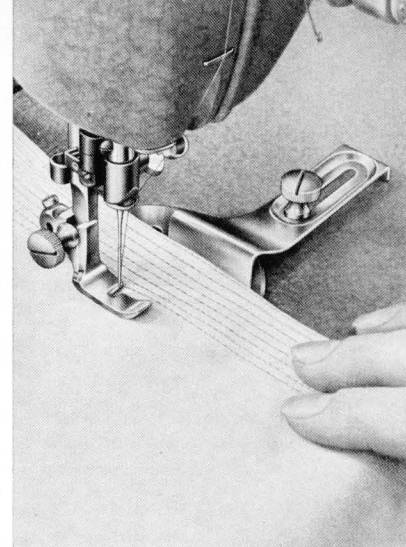

Parallelnaden

Knoppen instellen op:
E-0, B-0, C-2, D-0 tot 4; voetje 41350,
geleider 53077 met apparatenschroef.

Zoals U op de foto kunt zien, komen de stiksels zuiver parallel in de stof, als U de stofkant tegen de lineaal leidt. Indien de naden zóver van de stofkant moeten komen, dat de grondplaatgeleider de afstand niet "haalt" dan kunt U de staaflineaal gebruiken, die met het contraschroefje achterop het voetje, op de gewenste breedte kan worden gesteld. ▶

R 7153

Watteerwerk

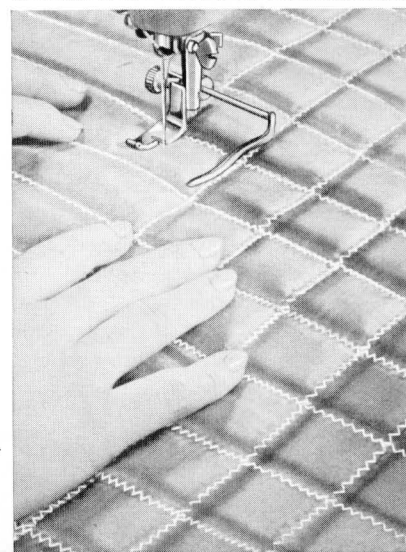
Knoppen instellen op:
E-0, B-0, C-2, D-0 tot 2; voetje 41350,
met staaflineaal.

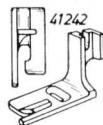
Zoals de foto duidelijk weergeeft, worden blokken of parallelogrammen door de stof gemaakt.

Toepassingen: Theemutsen, pantoffels, kussens, gestikte kinderdekentjes, plastic toilettafsjes enz. enz. ▶

R 7104

R 5905

Platte naad

Knoppen instellen op: E-0, B-0, C-2, D-0 tot 2; voetje 41242.

Een platte naad dient, om 2 lagen stof op een stevige wijze aan elkaar te bevestigen met een rafelloze naad.

◀ Eerste naad :

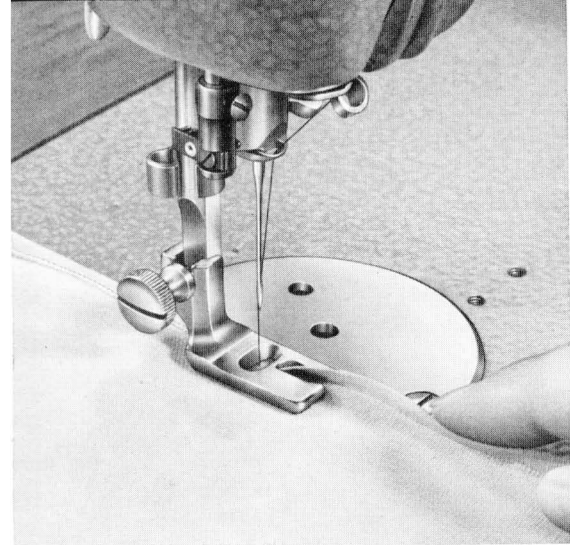
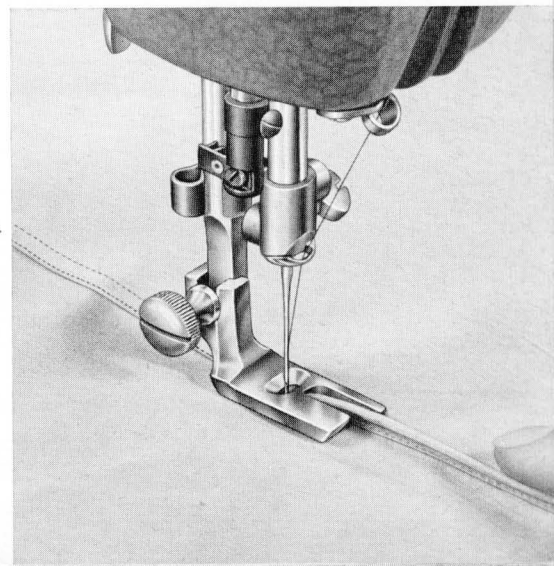
Leg de 2 lagen stof zó op elkaar, dat de verkeerde zijden tegen elkaar liggen en de onderste laag $\pm$ 4 mm. naar rechts uitsteekt.

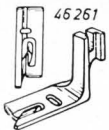
Met een klein vouwtje nu de onderste laag op de bovenste omslaan en de stof zó door de voet leiden, dat tijdens het naaien de 4 mm. overslag door de tunnel van de voet naar links slaat en op de 2 andere lagen wordt gestikt. De naad bestaat dan in totaal uit 3 lagen stof!

Tweede naad :

De stof openvouwen, waarbij de gemaakte naad omhoog staat. Aan het begin weer even het eerste gedeelte iets naar links vouwen en zó in de voet leiden, dat de gemaakte naad door de tunnel van de voet naar links plat wordt gestikt. Let U bij dit werk vooral goed op, dat de stoflagen vlak op de machine blijven liggen. Dit voorkomt "blaasjes". De totale naad zal dan uit 4 stoflagen bestaan met aan de goede stofkant 2 en de achterzijde 1 stiksel.

Bij elastische stof kan eventueel met een zigzag-steek worden genaaid.

Rolzoompjes

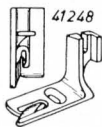
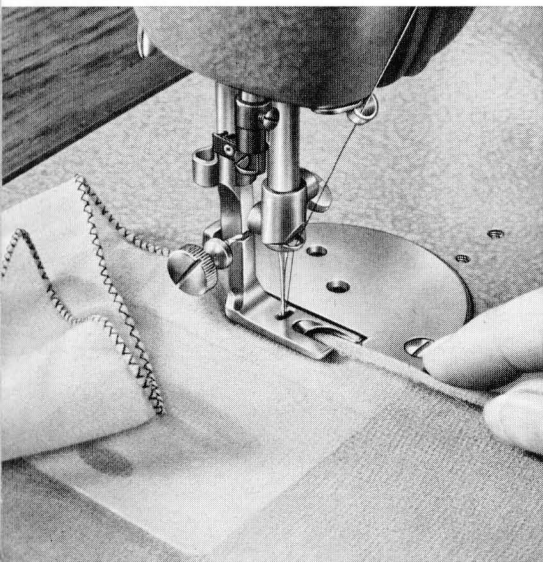
Knoppen instellen op:

E - 0, B - 0, C - 2, D - 2 tot 4; voetje 46261.

Een mooi effect voor het afwerken van nylon, charmeuse, zijde of andere dunne stoffen.

Aan het begin een stukje van de stof (± 4 cm.) smal, dubbel inslaan. Dit rolletje zó door de voet schuiven, dat het trechtertje van de voet de stof meeneemt. Persvoet omlaag en voorzichtig enige steken maken. Als de machine zélf schuift, de stof zó leiden dat de toevoer gelijk blijft. De zigzag moet links en rechts juist over het rolzoompje slaan. De draadspanning niet te zwaar nemen!

Tricot, jersey of charmeuse kunnen worden voorzien van een zgn. schulpzoom. Hierbij knop **D** op 4 en de steeklengte op $\pm 3-4$. Bovenspanning zo zwaar mogelijk. De naad, die nu zal ontstaan heeft een mooie, gelijkmatige geschulpte vorm. ▼

Zomen

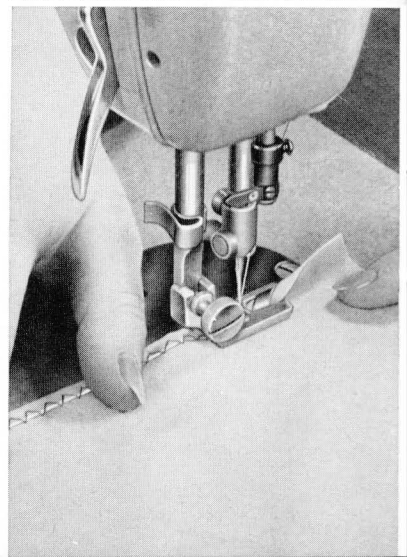
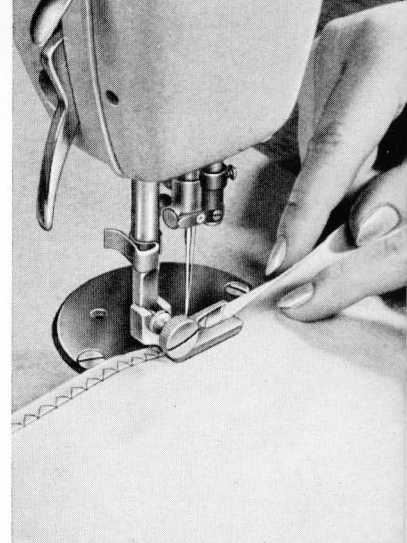
Knoppen instellen op:

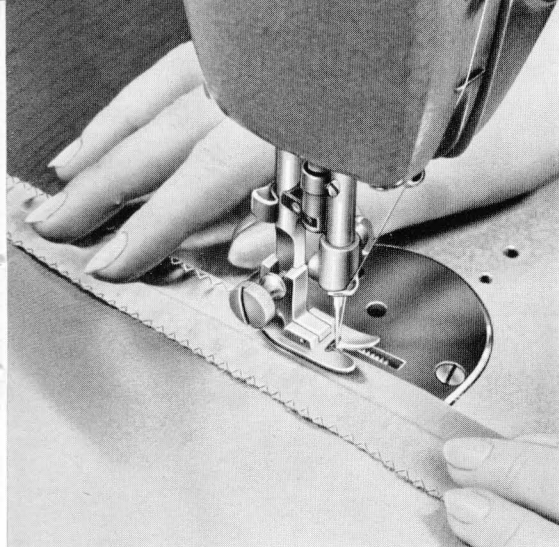
E - 0, B - 0, C - 2, D - 0 tot 4; voetje 41248.

Met de zelfzomer kunt U mooie regelmatige zomen aan lakens en lingerie van allerlei soort vervaardigen. Naast de rechte steek zijn ook zoompjes met zigzag-steek mogelijk.

Bij het zomen van linnengoed kan volstaan worden met een rechte steek, zolang langs de "draad" van de stof wordt gewerkt. Bij schuine naden eveneens zigzag-steken gebruiken. Het werken met deze voet gaat als volgt: Bij het begin leggen we met de hand een stukje stof van ± 3 cm. op zoombreedte (maat van het tunneltje onder de voet geeft dit precies aan) **dubbel om**.

Met de linker duim- en wijsvinger nu deze drie stoflaagjes achter de voet gedrukt houden (niet op de grondplaat van de machine). Met de rechter duim- en wijsvinger de stof vóór de voet houden en even gelijkmatig van voor naar achteren bewegen. De stof zal zich dan in de trechter van de voet (krul) leggen. Persvoetlichter omlaag en enige steken naaien. Nu eerst de handen verplaatsen en wel zó, dat de rechterduim de stof recht houdt, terwijl de linker zorgt, dat de zomer op gelijke breedte blijft werken.

R 5925

Omslingeren van rafelkanten

Knoppen instellen op: E - 0, B - 0, C - 2, D - 3 of 4. Als voetje de gewone, scharnierende zigzagvoet.

Om het rafelen van binnennaden tegen te gaan kunt U volstaan met een stiksel, dat zowel in, als buiten de stof steekt.

De naad zó onder de voet leiden, dat de naald links in en rechts juist naast de stof steekt. De verknoping van boven- en onderdraad belemmert dan het rafelen van de stof.

R 7169

Bufferen

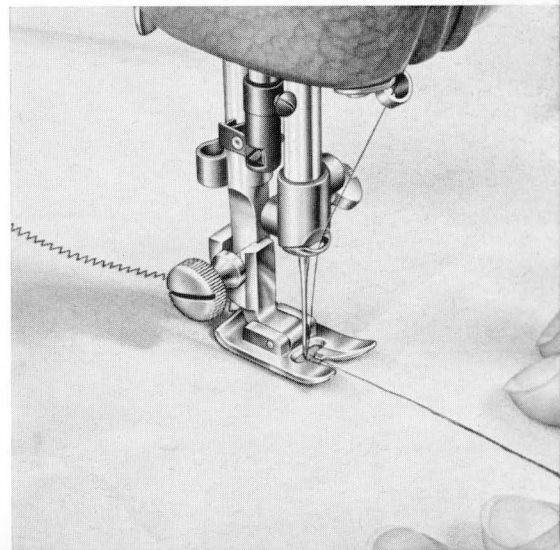

Knoppen instellen op: E - 0, B - 0, C - 2, D - 2 tot 4; voetje als bij omslingeren.

Stof "bufferen" wil zeggen, dat 2 stoflagen vlak tegen elkaar komen. Dit kan alleen als er van twee zelfkanten sprake is!

Deze zelfkanten naaien we nu met een zigzag-steek zó, dat bij de steek links in de linkse en bij de steek rechts, in de rechtse stof wordt gestoken.

De zigzag zo smal mogelijk, al naar gelang de stof het toelaat.

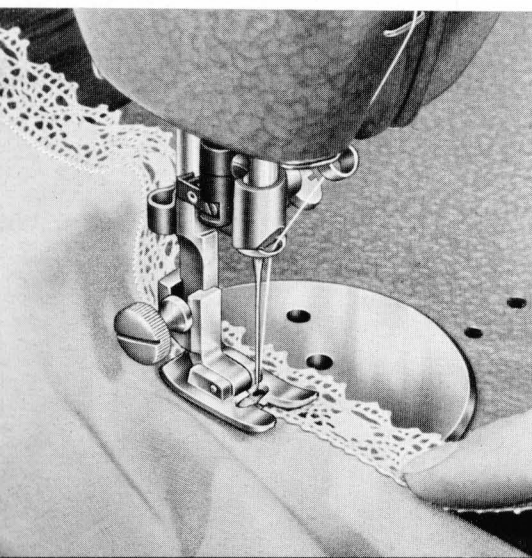
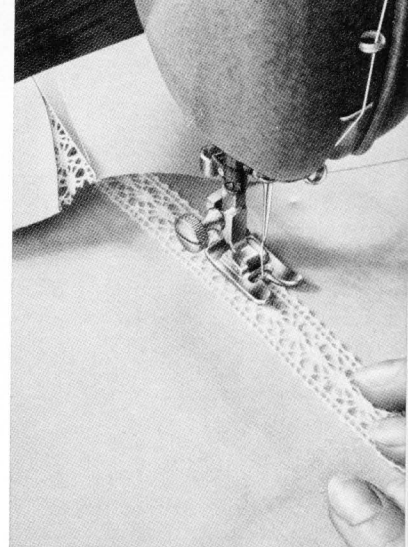

Bevestigen en tussennaaien van kant

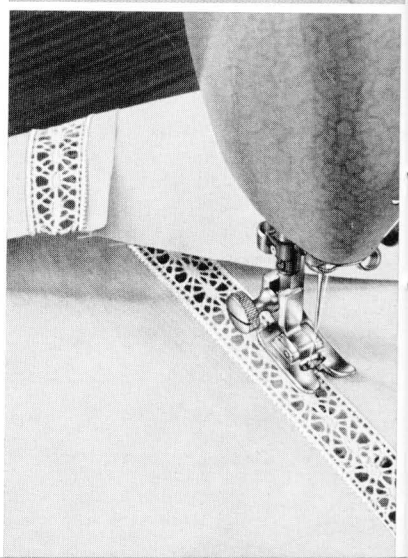
Knoppen instellen op: E - 0, B - 0, C - 2, D - 0 tot 2. Gewone scharnierende zigzagvoet.

Het op gewone wijze aannaaien van kant kan met de normale zigzag-voet worden gedaan. U legt het kant eerst 5 à 6 mm. over de stofrand, waarna met rechte steek een en ander vastgenaaid wordt. De zelfkant van het kant naaien we nu met een zigzag-steek van gelijke breedte nogmaals over, waarna met een (liefst gebogen) schaar voorzichtig de stofrafels worden weggeknipt. Het **tussennaaien** (entre deux) van kant bij vitrage e. d. gaat als volgt: Het in te zetten kant wordt aan beide zijden op de gewenste plaats op de stof vastgenaaid met een gewone rechte steek, waarna aan de onderzijde de stof juist tussen de beide stiksels doorgeknipt moet worden. Tenslotte vouwen, strijken en met zigzag-steek naaien en afknippen.

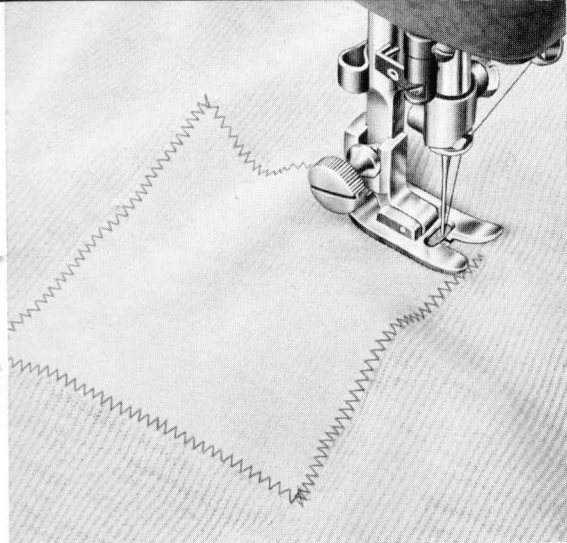
R 7161

R 7170

R 7156

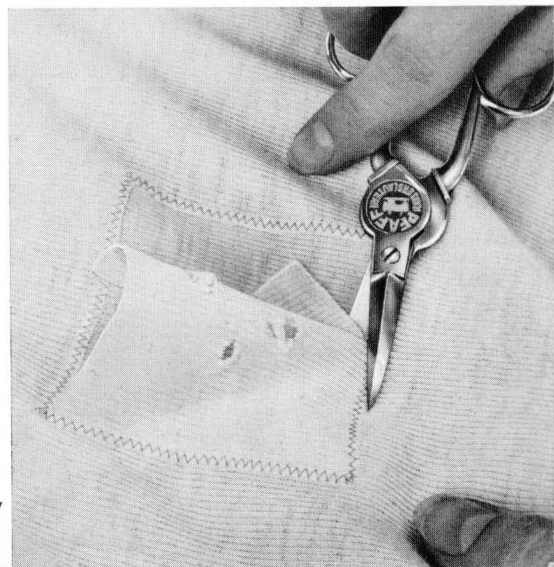
Verstelwerk

Knoppen instellen op: E-0, B-0, C-2, D-0, of 2 tot 4.

In tricot of linnengoed zijn wel eens grote gaten, die we met stoppen niet, of zeer moeilijk kunnen repareren. Uw Pfaff zigzagmachine stelt U nu echter in staat in enkele ogenblikken zo'n onherstelbaar lijkend gat perfect te verstellen. In linnen rechthoekig, met rechte steek; in tricot ovaal, met zigzag-steek, dat is bij dit verstelwerk het belangrijkste. Wij doelen hierbij op het uitknippen van het gat!

Knip dus de versleten plek langs de draadrichting van de stof uit en speld of rijg een enkele centimeters groter stuk van dezelfde stof onder het gat (let op de draadrichting!)

Met een smalle zigzag-steek aan de goede zijde nu juist over de rand van het gat naaien. Vervolgens de stof omdraaien en met een gebogen borduurschaartje de overtollige stof wegnippen. U heeft nu een stukje verstelwerk, dat naar alle kanten elastisch is ingezet en vlak en soepel in de stof ligt.

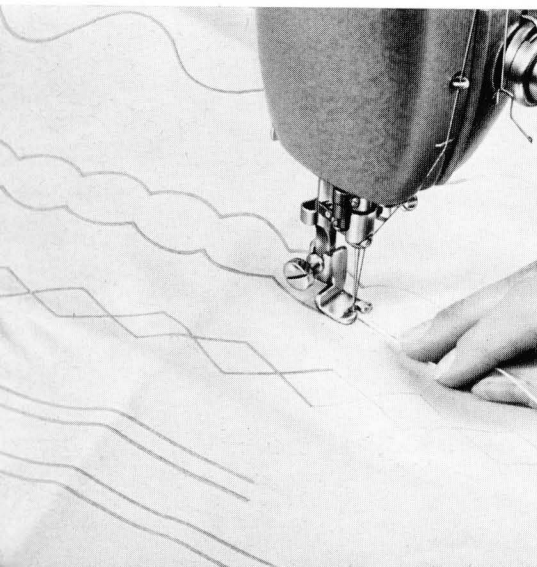

Cordonneren en rimpelen met koord of elastiek

Knoppen instellen op: E - 0, B - 0, C - 2, D - verschillend;
voetje 46121.

Voor cordonneren eerst de machine op een proeflapje instellen. De steeklengte zó kiezen, dat de steken precies tegen elkaar liggen en het koordje bedekken. De zigzag-knop **D** verstellen wij nu zólang, tot de naald links en rechts precies **naast** het koordje stikt. Het werk kan het beste worden gedaan met een draadje katoen of perlgaren. Motief op de stof tekenen.

R 7159

Onder het voetje 46121 is een tunneltje aangebracht, waardoor het koordje kan "meelopen". Het stiksel, dat nu ontstaat noemen we ook wel "rupsje" en het is de grondslag voor meerdere werkzaamheden, zoals knoopsgaten, applikeren etc.

Dikwijls kunt U op een iets afwijkende manier, ook perlgaren gebruikend, een contrast-werking zoeken tussen de kleur van het bovengaren en het koordje. Stel dan echter de steeklengte op $\pm 1\frac{1}{2}$ tot 2.

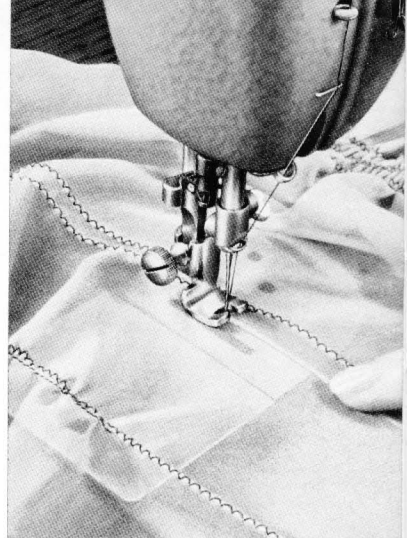
Zo werkend komt U waarschijnlijk zelf ook tot de ontdekking, dat deze werkwijze bijzonder geschikt is om rimpel effecten te bereiken. (Ja, zelfs smockwerk).

Stevige of zeer dunne stof, alles kan tot in de perfectie worden verwerkt en het grote voordeel is de houdbaarheid van zo'n rimpelnaad.

Als materiaal kunt U perlgaren of elastiek gebruiken, dit al naar gelang U een elastische- of starre rimpeling wenst.

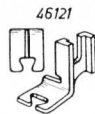
40

R 7162

R 7152

R 7163

Applikatie

Knoppen instellen op: E - 0, B - 0, C - 2, D - 1 1/2;
voetje 46121.

Bijzonder aantrekkelijk borduurwerk, dat altijd in de mode is (en ook zal blijven!). De werkwijze berust op het verwerken van twee soorten (of kleuren) stof, waarvan één de ondergrond en de tweede in figuren een versiering vormt. De toepassingsmogelijkheden zijn zó enorm, dat wij zelfs aarzelen ze hier op te sommen.

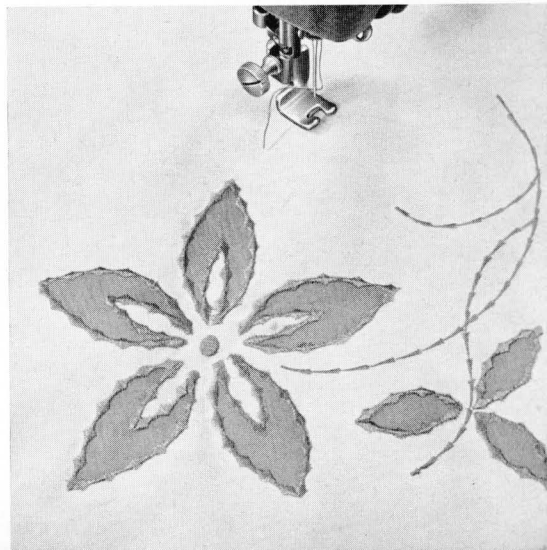
Liever geven we direkt de werkwijze, zodat U zélf deze borduurtechniek kunt "ontdekken". Het gekozen motief op dun papier tekenen en aan de verkeerde kant van de (ondergrond) stof rijgen. De lap, die als motief gaat dienen komt aan de goede kant op de (ondergrond) stof. Met een zeer smalle zigzagnaad naaien we nu aan de achterzijde over de motieflijnen, dus over het papier. Knop **D** ongeveer op 1 1/2 - de steeklengte ongeveer op 2. Zijn alle gedeelten gereed, dan draaien we de stof en knippen met een gebogen borduurschaartje zo dicht mogelijk langs deze naad de overvloedige decoratiestof weg. Hierna de tekening wegscheuren en de stof nogmaals (doch nu met de goede zijde boven) onder de machine brengen.

De zigzagknop naar keuze op 2 of 3 en de steeklengte zó, dat de stof nog juist schuift. Dan komen de steken precies tegen elkaar te liggen en vormen een stiksel als bij het cordonneren. Er kan ook een koordje worden meegenaaid.

Bijzonder leuk kan het worden, als U bij dit overstikken Uw Pfaff automatic inschakelt. De foto rechts geeft U zo'n patroon, waarbij voor de bloembladen de instelling:

E - 1, A - 3, B - 4, en C - 2 is gekozen, terwijl de steeltjes zijn gemaakt met E - 1, A - 4, B - 1, en C - 2.

Uiteraard is dit maar een voorbeeld, zodat U hierbij alle mogelijke eigen variaties kunt bedenken!

R 7167

41

R 7155

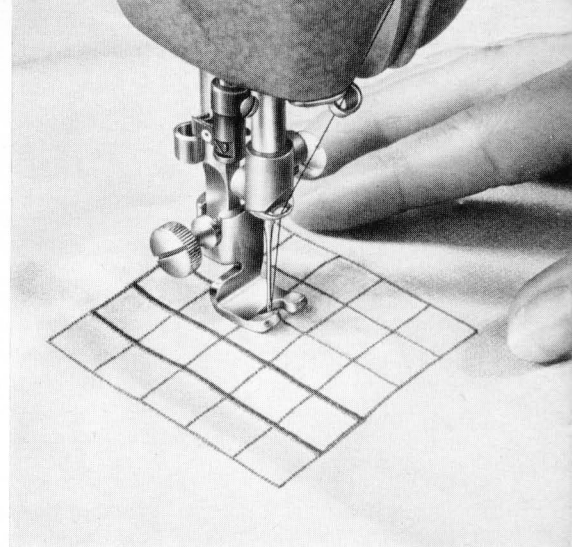
R 7166

Met hetzelfde voetje en ongeveer op gelijke wijze kunnen nog andere, decoratieve werkjes worden gemaakt.

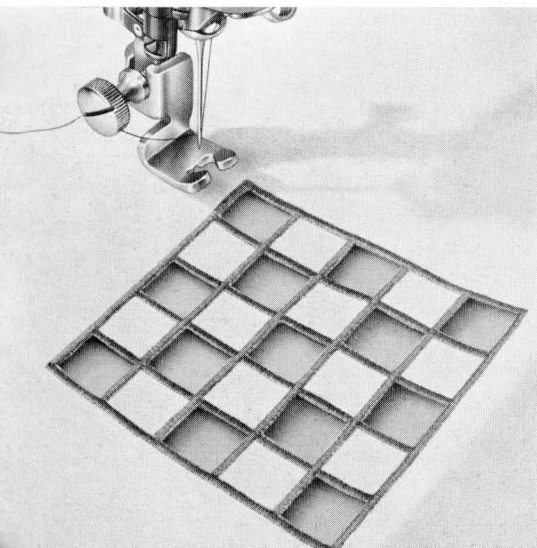
Op deze pagina geven wij een leuk motiefje, dat op alle mogelijke manieren toepassing kan vinden.

Knoppen instellen op: E – 0, B – 0, C – 2, D – 0 en $2\frac{1}{2}$; voetje 46121.

De tekening op de enkele stof aanbrengen, of op dun papier aan de goede zijde van de stof leggen. Met rechte steken de lijnen overstikken (liefst twee keer) en dan met een puntig schaartje de stof uitknippen, waar gaatjes moeten komen. ▶

R 7179

◀ Nu het gehele motief in een borduurring spannen en met zigzagknop **D** op $2\frac{1}{2}$ nogmaals de lijnen overstikken. De steeklengte staat hierbij zó kort afgesteld, dat weer een cordonrand wordt gemaakt.

Enfin, de foto geeft U een duidelijk inzicht.

R 7158

Festonneren

Knoppen instellen op: E - 3, A - 5, B - 3, D - 2; voetje als bij normaal zigzagnaaien.

Welk voordeel de Pfaff automatic U bezorgt, zal U eerst goed duidelijk worden, als U meer en meer de mogelijkheden gaat benutten.

Festonneren was voorheen een moeilijke boduurtechniek, waarin slechts geoefende naaisters een bevredigend resultaat boekten. Nu behoeft U slechts Uw automatic apparaat in te schakelen om de mooiste feston-randen te maken.

Met een dunne lijn geeft U op de stof slechts de vorm van het te festonneren werkstuk aan. Op een

proeflapje van dezelfde stof en met hetzelfde garen zoekt U dan even de gewenste maat van de schulplengte (knop **E**) om het daarna op de goede stof over te nemen. Na het borduren met een scherp, geboaen borduurschaartje de boogjes vlak naast het stiksel afknippen.

R 7168

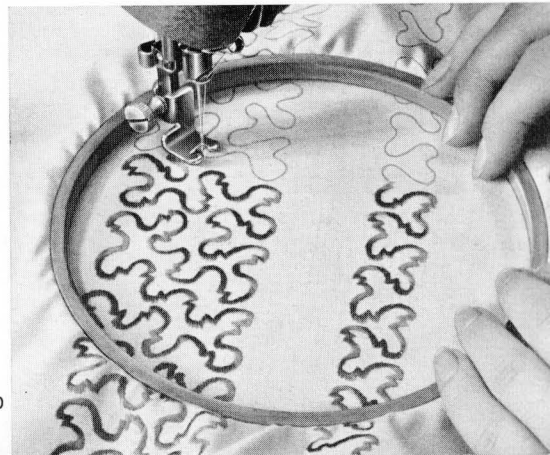
46121

Fantasiesteek

Knoppen instellen op: E - 0, B - 0, C - 2, D - 4.

Met de steek op lengte ± 0 worden de vooraf getekende slingers en bochten op de stof geborduurd. Vooraf is dan bovendien de stof in een borduurring gespannen. De hieronder geplaatste foto geeft duidelijk deze borduurtechniek weer. Als voetje is hier het cordonneervoetje 46121 gekozen. Bijzonder mooi effect geeft gemêleerd garen, omdat de kleurverschillen in het garen dan een bijzondere kleurschakering gaan vormen.

R 7150

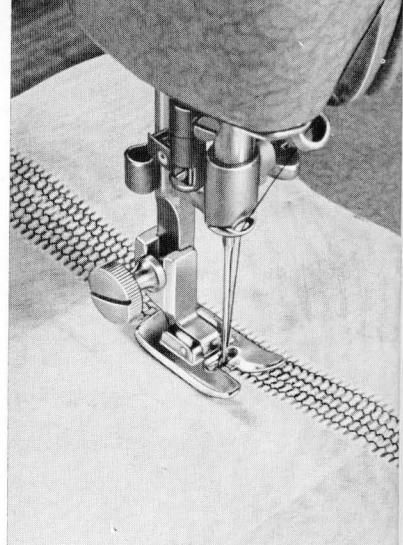
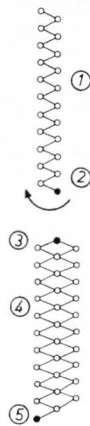

Ajour

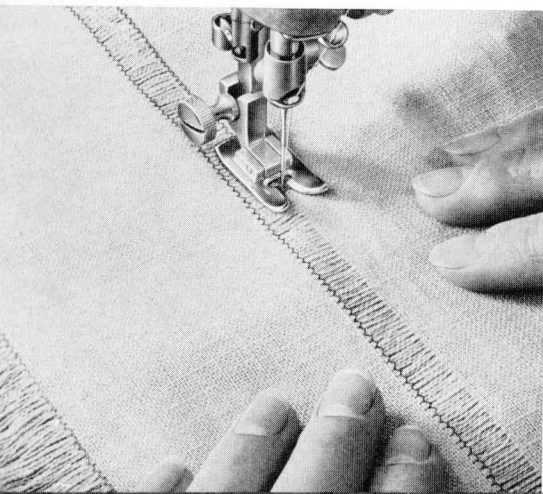
Machinaal ajour wordt meestal met een speciale machine gemaakt, die uitsluitend voor dat werk is geconstrueerd. Zo'n machine is uitgerust met 2 onafhankelijk van elkaar werkende naalden en tevens 2 "stekers" (priemen) die de gaten in de stof maken, voordat de naalden het afwerken en de ajournaad completeren.

U zult dus begrijpen, dat op Uw Pfaff zigzagmachine wél een ajournaad kan ontstaan die perfect is, doch de wijze waarop zij moet worden gemaakt, is iets ingewikkelder dan het werken met zo'n speciale machine.

Er zijn dan ook verschillende manieren om te ajouren, waarvan wij hierbij de werkwijze geven.

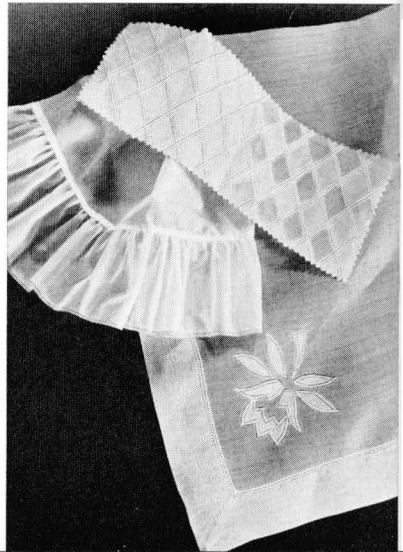
R 7138

- ① De "wing" naald geeft in zeer dunne stoffen een aardig effect. Deze speciale naald is bij Uw Pfaff vertegenwoordiger verkrijgbaar.

De schetsjes geven U enkele mogelijkheden voor de steekvorming. Bij dit werk de draadspanning iets zwaarder stellen.

- ② Linnen en stevige katoen kunnen op aardige wijze van open zomen worden voorzien, als U (evenals bij handwerk) een serie draden uit de stof trekt en de losse, overblijvende draden tot stokjes bundelt. Hiervan kunnen naast stokjes ook kruisjes en spinnetjes worden gemaakt.

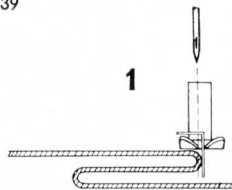

R 7173

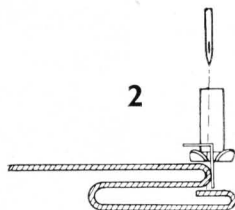
44

R 7140

R 7139

1

2

46669

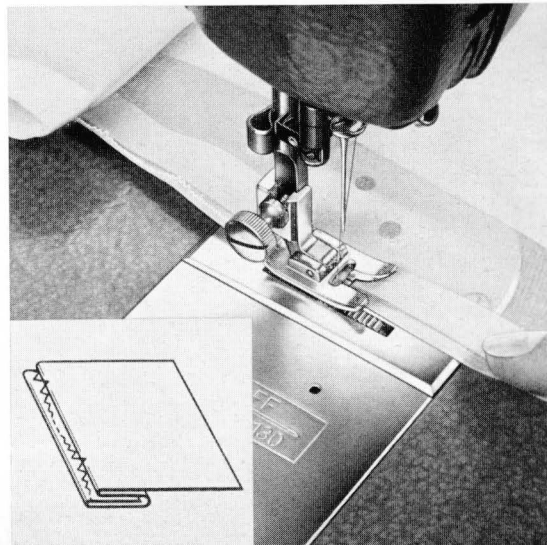
"Blinde" naden en pikeren

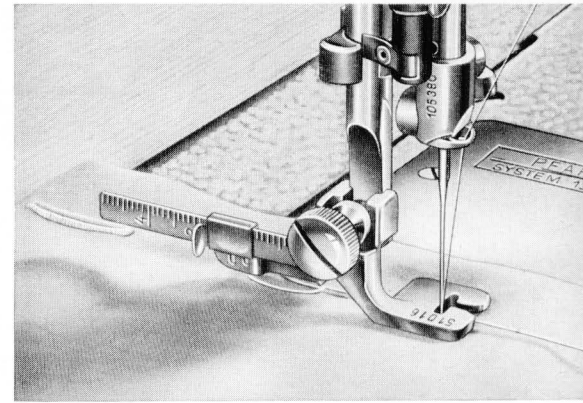
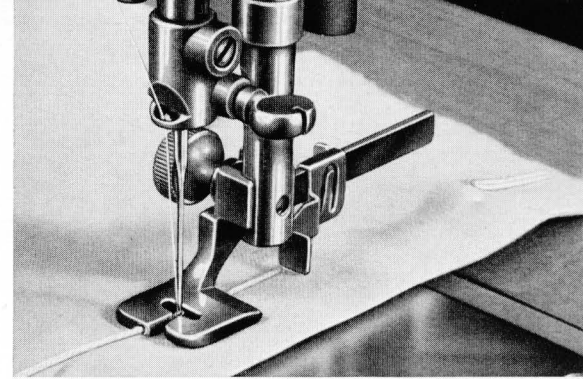
Knoppen instellen op: E - 0, B - 0, C - 3, D - ± 2 , steeklengte 3, 4 of 5. Als voet de normale zigzagvoet met het speciale pikeerplaatje 46669.

De hiernaast gegeven schetsen 1 en 2 geven U een duidelijk beeld van de wijze, waarop de stof onder de persvoet moet worden gebracht om de zgn. "blinde" zomen te maken. Hierbij steekt de naald eenmaal in de volle stof rechts, terwijl de tweede steek links half door het weefsel van de zoomkant gaat. Het afstellen van de zigzag-breedte moet dus zó zijn, dat de naald de te pikeren stof deelt.

Hiervoor dus steeds van te voren op een proeflapje de machine afstellen. Op de tweede afbeelding is het "aanstoten" te zien van zeer dunne weefsels. Een en ander met het pikeerplaatje en de knoppen op: E - 1, A - 6, B - 1, C - 1; steeklengte 1.

U krijgt dan aan de goede zijde van het werkstuk af en toe een steekje te zien terwijl de andere steken nog als versiering dienst doen. De kleur van het garen moet uiteraard gelijk zijn aan die van de stof.

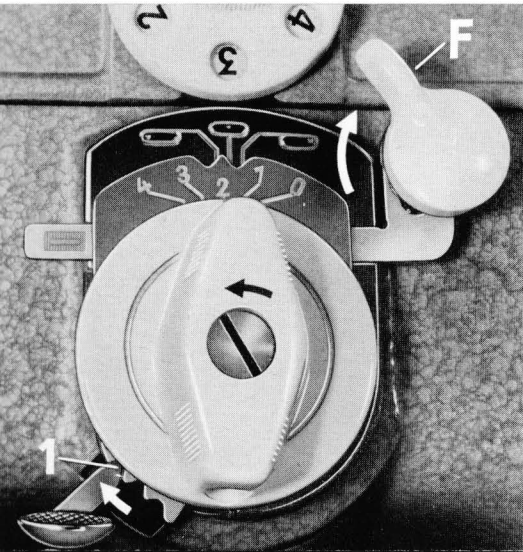
R 6088

Knoopsgaten

Knoppen instellen op: E-0, B-0, C-1; met het speciaal bijgevoegde knoopsgatvoetje 51016. Knop **D** gaat bij het maken van een knoopsgat 3 verschillende standen innemen die variëren van 0-2-3¹/₂, al naar gelang de te verwerken stof. Bij het begin draaien we het handletje **F** naar boven (volgens de witte pijl) waardoor de stand van knop **D** op 2 vaste plaatsen in zal snappen. Dit gebeurt alleen, als U ook handle **C** links stelt.

Een knoopsgat kunnen we verdelen in 7 werkfasen. De schetsjes hiernaast geven U de juiste volgorde.

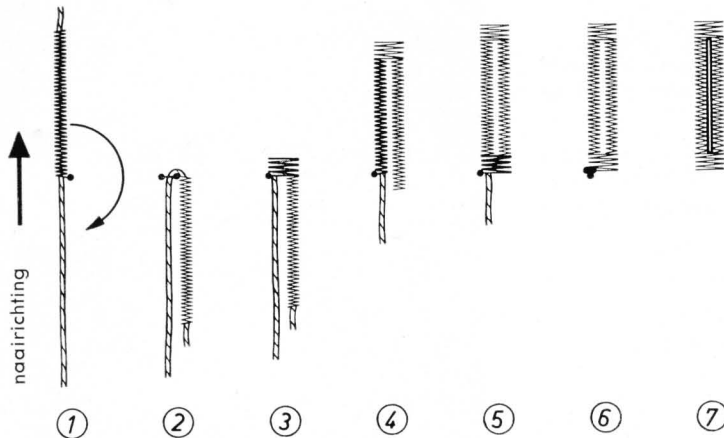
Werkwijze: De juiste plaats, waar het knoopsgat moet komen, op de stof aangeven. De knoopsgatvoet aan de machine schroeven en een paskoordje in het kleine gatje van de voet steken.

Nu op een proeflapje de steeklengte bepalen, die zó kort moet worden gesteld, dat de steken vlak achter elkaar blijven en daardoor juist het koordje bedekken.

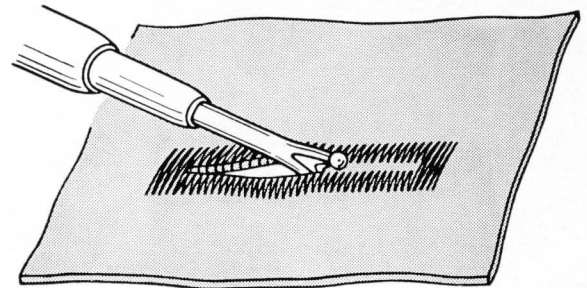
De gewenste lengte van het knoopsgat kan met het rode schuifje aan de voet worden ingesteld. De volgorde, die we bij het maken aanhouden volgt hierna van 1 tot 7.

- 4 Zigzagstelknop **D** terug op 2 en het tweede rijtje naaien tot aan het uitgangspunt. De naald blijft weer links van het koordje in de stof staan.
- 5 Zigzagstelknop **D** op $3\frac{1}{2}$, om de tweede trems te maken (trems steeds ± 5 steken) en dan blijft de naald weer links in de stof.
- 6 Zigzagstelknop **D** naar 0 en met enkele rechte steken het stiksel afhechten.
- 7 Het knoopsgat is omgenaaid. Nu rest ons nog de begin- en einddraden zowel van het paskoord als het boven- en ondergaren af te knippen en het knoopsgat met de Pfeiltrenner door te snijden. Vooral bij dit laatste werk oppassen, dat **U** niet door de tremsdraden snijdt!

- 1 Het eerste rupsje met zigzagbreedte 2 naaien, tot de juiste lengte van het knoopsgat is bereikt. Naald rechts.
- 2 Persvoet omhoog en stof draaien rond de naald. Dan het paskoordje aantrekken, persvoet weer omlaag. Met de hand het wiel 1 x ronddraaien, zodat 1 steek naar links wordt gemaakt.
- 3 Met de naald links beginnend, de zigzagknop **D** op $3\frac{1}{2}$ stellen en enkele steken op deze breedte maken. Nu is de eerste trems gevormd. Naald links.

Knoopsgaten in breiwerk

Het kan nodig zijn, dat bv. in breiwerk knoopsgaten moeten worden gemaakt. Dit is een vrij lastig werkje, daar de wollen draden niet zoveel houvast geven als de gebruikelijke vastere stof.

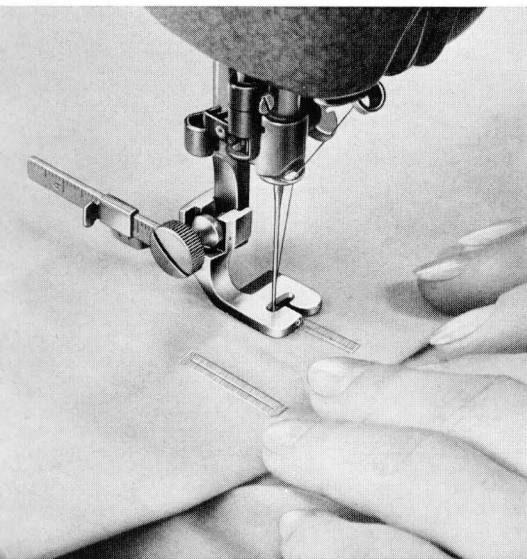
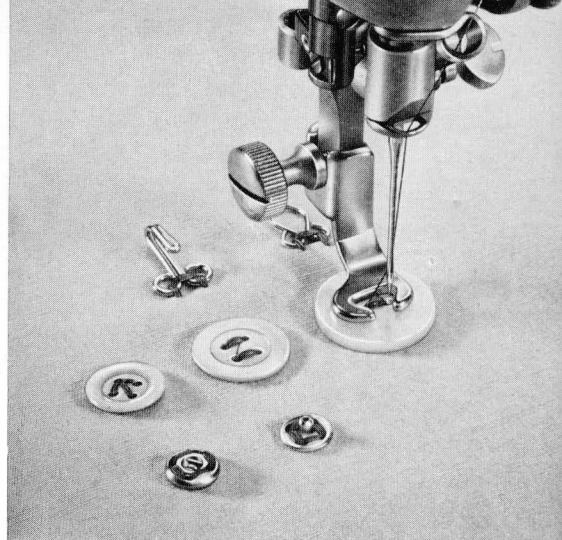
Neem dan een lapje katoen aan de achterzijde als versterking en maak het knoopsgat aan de verkeerde kant. De spoeldraad moet dan natuurlijk dezelfde kleur hebben als de woldraden. Rupsbreedte $\pm 2\frac{1}{2}$, trossen op 4. Ook in tricot dient U deze werkwijze te volgen.

R 7164

R 7160

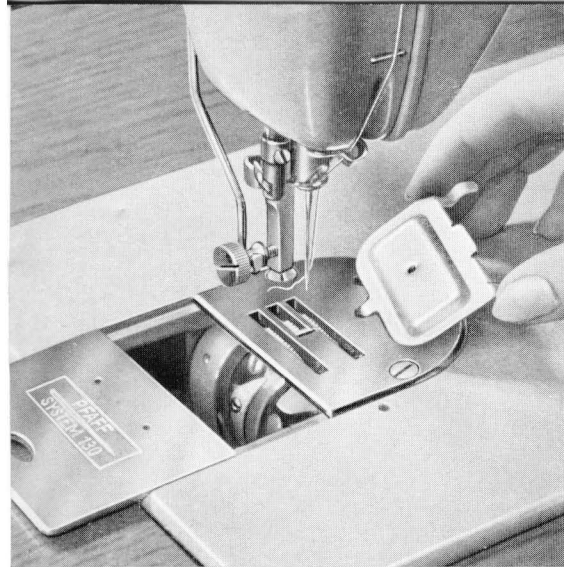
Aannaaien van knopen ed.

Knoppen instellen op: E – 0, B – 0, C – 3, D – verschillend; voetje 46120. ▲

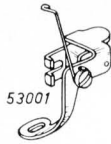
In de eerste plaats de transporteur uitschakelen! Het naaiwerk onder de voet brengen daar waar het knoopje, de drukker, de haak of het oog moeten worden vastgenaaid. De naald staat rechts en dus leggen we het knoopje zó onder de voet, dat de naald in het rechtse gat steekt. Na de eerste steek, zodra de naald boven het knoopje is, de zigzagstelnop **D** zover verstellen, dat de naald boven het volgende gat staat. Nu voorzichtig controleren, of de naald tijdens het naaien vrij door de gaten komt en met ± 10 steken de knoop aannaaien. Uiteraard is deze werkwijze bij haken en ogen of drukkers gelijk.

Het komt ook voor, dat er in een knoop 4 gaatjes zijn, zodat U dan ofwel kruislings, recht of als een pijltje kunt werken. Moet er een stiftje tussen de knoop en de stof komen, dan kunt U een lucifer onder de knoop, tussen de gaatjes, leggen en deze later breken of uittrekken.

Nadat de knoop met zigzagsteken is aangenaaid, het stiksel met enkele rechte steken (knop **D** op 0) afhechten.

R 5914

Stoppen van linnengoed

Knoppen instellen op: E-0, B-0, C-2, D-0; voetje 53001, stopplaatje en stophaakje. U werkt het mooist met 2 draads stopgaren.

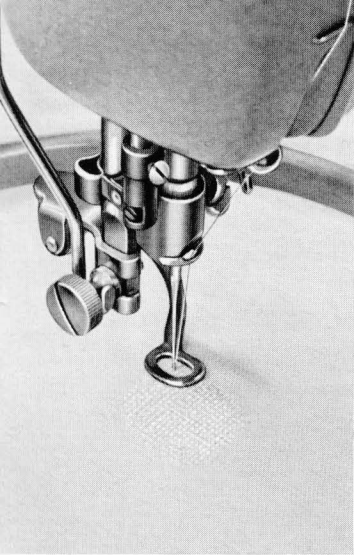
Om de machine voor het stopwerk in orde te brengen, dient U de volgende handelingen in acht te nemen.

Persvoet afschroeven, transporteur uitschakelen, stopplaatje opleggen (volgens de foto's), waarbij het platte haakje in het steekplaatgat moet worden gestoken en dan plat over de plaat naar links gedraaid, tot de 2 andere haakjes om de steekplaat vallen. De schuifplaat kan dan worden aangedrukt, waardoor het stopplaatje vast ligt.

Het stophaakje om de apparatenschroef haken en de persvoetlichter omlaag. Dit dient U vooral niet te vergeten, daar anders de machine zonder bovenspanning werkt. Voorts het te stoppen werkstuk stevig in de borduurring spannen.

R 5918

R 5913

Dunne plekken

Ziet U, dat een kledingstuk bijna "door" is, dan kan deze plek met garen in gelijke kleur worden doorgestopt.

U laat de machine snel draaien en schuift de stof langs de "draadrichting" onder de naald door. Het weefsel volgend, kan ook in dwarsrichting worden gestopt.

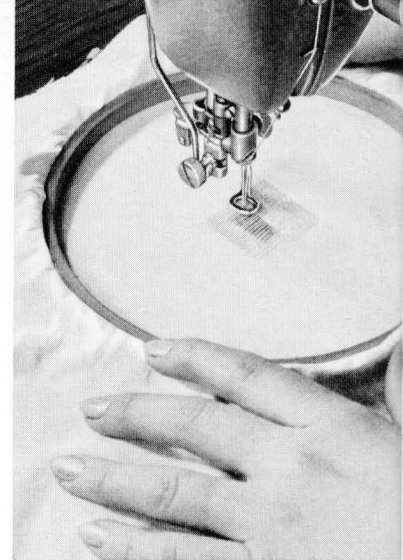

R 5916

Winkelhaken

Ongeveer op gelijke wijze worden winkelhaken en scheuren gestopt.

Hierbij eveneens steeds de draadrichting aanhouden.

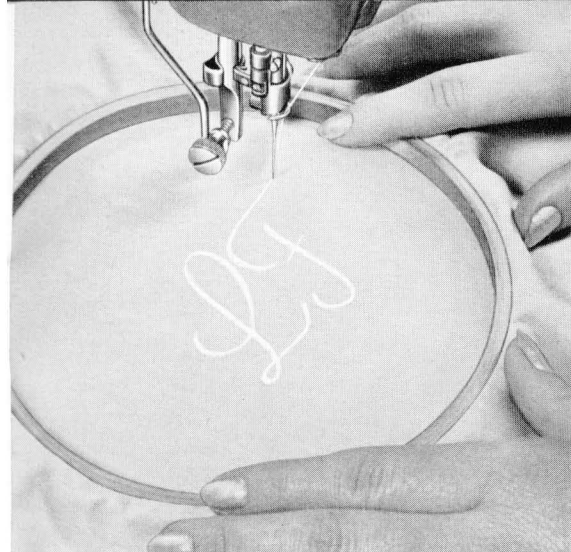

R 5924

Gaatjes

Nadat de stof in de ring is gespannen, het gat rechthoekig uitknippen. Met kleine steekjes in de volle stof, naaien we er op $\pm 1/2$ cm. van het gat een rechthoek omheen. Met een snellopende machine vervolgens "door het gat" draden spannen, die aan de overzijde in het weefsel worden vastgehecht.

Zijn alle draden in één richting gelegd, dan kan de stof $1/4$ slag gedraaid worden en nogmaals deze handeling herhaald.

R 5926

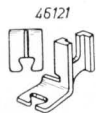
Monogrammen borduren

Knoppen instellen op: E – 0, B – 0, C – 2, D – 1 tot 4. Machine inrichten als bij stoppen, **doch zonder het stopplaatje!**

- ◀ Alle lettercombinaties, schrijf-, krul- of blokletters zijn naar eigen ontwerp samen te stellen en dan te borduren.

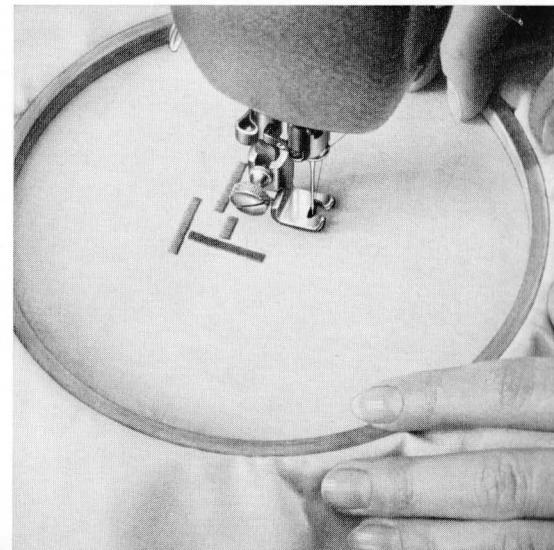
De tekening met een dun lijntje op de stof overnemen en het werkstuk in de borduurring spannen. Bij het begin de onderdraad door de stof naar boven halen en daarna boven- en onderdraad bij de eerste steekjes even met de wijsvinger op de stof klemmen. Zodra de steken in de stof "houden" de draden wegnippen en het borduren kan beginnen. Steeds langzaam schuivend, met de machine de getekende lijnen volgen en de letters met variërende zigzagbreedte opvullen, alsof U met de naald schrijft. Enige oefening in dit werk is wel noodzakelijk, daar het schuiven natuurlijk **uiterst** regelmatig dient te worden gedaan.

R 7165

Monogrammen naaien

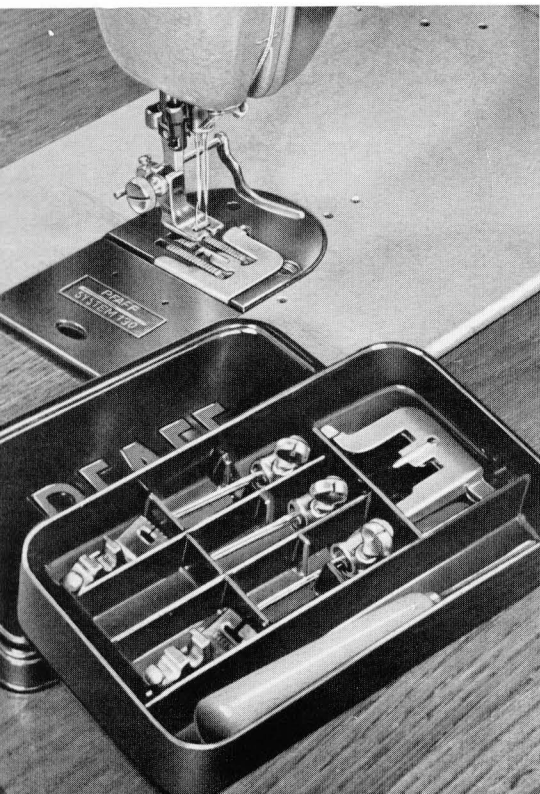
Knoppen instellen als hierboven, doch nu de machine inrichten als voor gewoon naaien, met voetje 46121. Deze werkwijze is zeer eenvoudig, doch slechts geschikt voor het maken van blokletters. U werkt dan precies zoals is aangegeven bij cordonneren, doch in de vorm van de voorgetekende letters.

Biesjes en luchtkoord

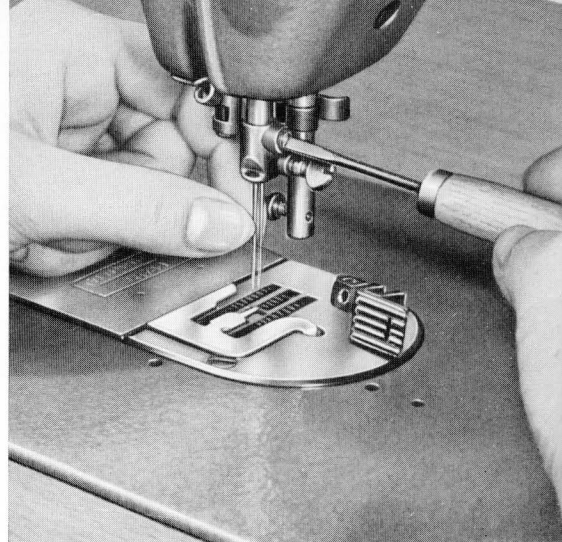
Bij Uw Pfaff vertegenwoordiger kunt U een set hulpparaten bestellen (nr. 50115) die Uw Pfaff automatic nóg meer mogelijkheden geven.

R 5964

Deze apparaten zijn verpakt in een handige plastic doos met vakverdeling en de set bestaat uit: 4 naaldhouders met afstanden van 1,8; 2,0; 2,4 en 2,8 mm. 3 Biezenvoetjes met tunneltjes, 3 vulplaatjes en een pakje naalden 130 B.

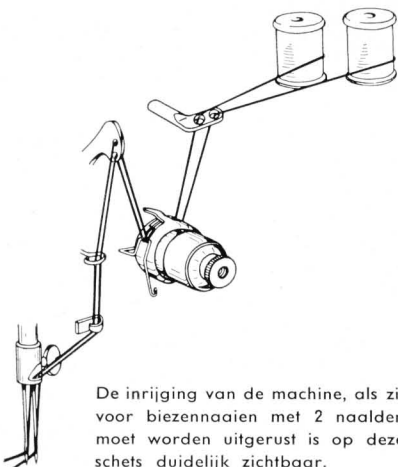
Het instellen van de machine op dit werk is bijzonder eenvoudig, omdat de complete naaldhouder met naalden en al verwisseld kan worden.

R 6942

Om de naaldhouder te verwisselen dient de grote klemschroef te worden losgedraaid (zie foto). Deze schroef is verzonken in het naaldslot aangebracht, juist boven het vleugelmoertje. Zodra deze schroef een hele slag is losgedraaid, kan de complete naaldhouder naar beneden worden afgeschoven. Na het monteren van de gewenste 2 naalds naaldklem het daarop aangebrachte klemschroefje op dezelfde plaats aanbrengen en goed aandraaien. Het vulplaatje kan op dezelfde wijze worden aangebracht als het stopplaatje en de persvoet verwisseld voor een biezenvoetje met de verlangde maat tunneltjes. De foto geeft U al deze handelingen duidelijk weer.

De inrijging van de machine, als zij voor biezenaaien met 2 naalden moet worden uitgerust is op deze schets duidelijk zichtbaar.

Bij het naaien van biesjes moet de spoelspanning een weinig zwaarder worden gesteld. Om de biesjes na wassen en strijken mooi in de stof te houden, verdient het aanbeveling om tijdens het naaien een vuldraad in te werken. 2 van de 3 dekplaatjes zijn daartoe ingericht. Het koord, dat in verhouding moet zijn tot de biesjes kan door het gat in het plaatje naar onderen worden gestoken en komt dan op de plaats van het "neusje" juist tussen het stiksel.

Knoppen instellen op: E - 0, B - 0, C - 2, D - 0.

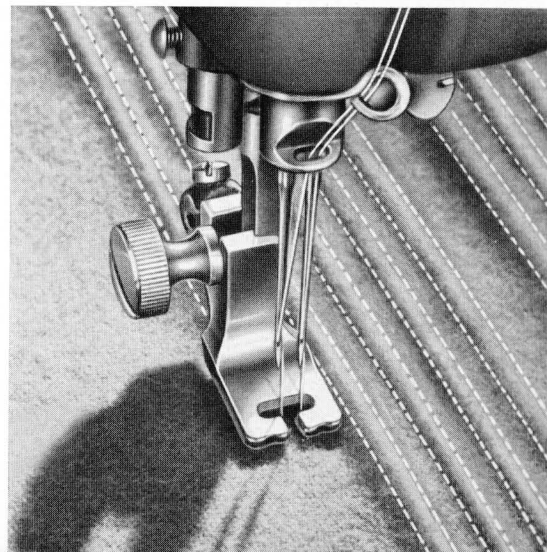
Enkele aanwijzingen

Het biezenvoetje 41 319 is het meest geschikt voor smalle biesjes in wollen stof. Gebruik daarbij dan plaatje 41 842. Grote, bredere biesjes kunnen het beste met voet 41 318 en plaatje 105 996 worden gemaakt.

Het is voor ons natuurlijk onmogelijk, om U voor iedere stofsoort de beste combinaties te geven van voet, naaldklem en plaatje, want U zult zélf, aan de hand van het model en de wijze van versiering het beste de combinaties uit kunnen zoeken.

Daarom raden wij U aan steeds van te voren op een lapje stof (gelijk aan die van het werkstuk!) met hetzelfde garen en de gekozen onderdelen enkele proefbiesjes te maken. U leert dan door het gebruiken van verschillende combinaties het beste de mogelijkheden van deze set.

De biesjes kunnen zowel op afstand, als direkt tegen elkaar worden gemaakt. De tunnels in de biezenvoetjes dienen dan als geleider.

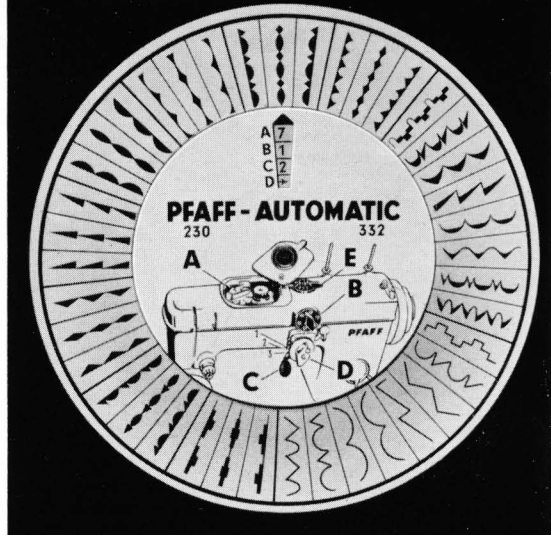

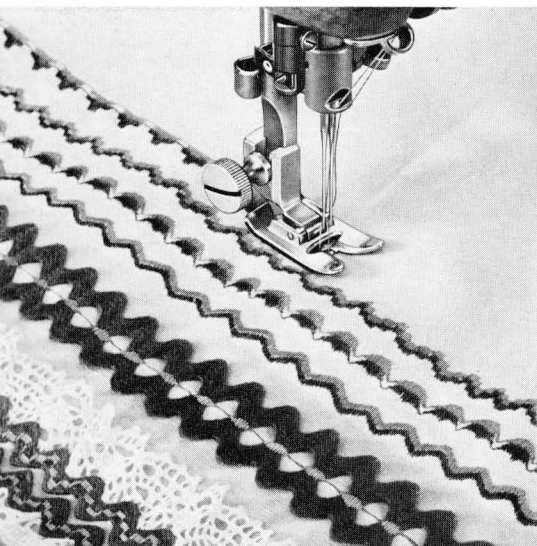
Automatic randjes met 2 naalden

Op de keerzijde van de automatic kiesschijf zijn de "smalle" patronen aangegeven. ► Deze kunnen zonder bezwaar met 2 naalden worden gemaakt, mits de naaldafstand van de gekozen naaldklem de 2.0 mm. niet te boven gaat. U gebruikt dan het voetje 44088 en garen in gelijke, aflopende of contrasterende kleur.

Het is ook mogelijk Uw machine door Uw Pfaff vertegenwoordiger om te laten bouwen op een zigzag-breedte van 6 mm., zodat dan ook de bredere motieven en (of) bredere naaldklemmen kunnen worden gebruikt.

R 5966

R 7178

◀ Hier enkele voorbeelden van de werkzaamheden met deze instelling.

Naast decoratie van de enkele stof kan natuurlijk ook een aardig effect worden verkregen, als de stiksels geheel of half over een koordje of bandje worden genaaid.

Door combineren en eigen ideeën is het aantal mogelijkheden onbeperkt!

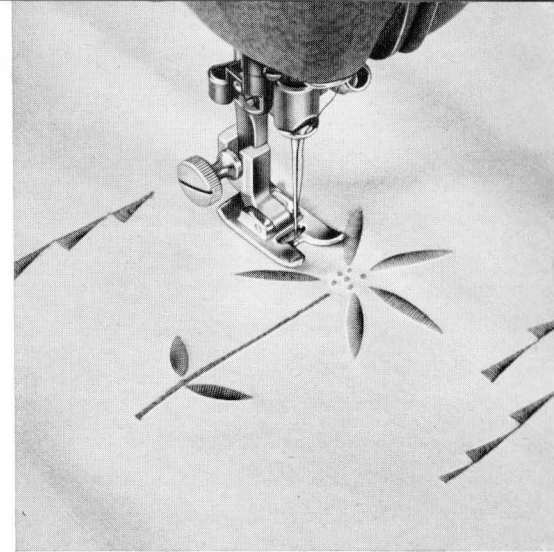

Borduren met Uw automatic

Zonder moeite en met resultaten die Uw verwachtingen verre zullen overtreffen kan met de Pfaff automatic modern borduurwerk worden gemaakt.

Het vereist weinig oefening en schenkt U zeer veel voldoening.

Het hierbij gegeven voorbeeld zal voor U wel duidelijk genoeg zijn. Voetje 44088 of 46121. ▶

R7175

Tot Besluit

Wij zijn hiermede aan het einde gekomen van de gebruiksaanwijzing voor Uw Pfaff automatic en hopen, dat dit boekje U steeds van dienst zal zijn als naslagwerkje bij hetgebruik van Uw Pfaff automatic. Daar het natuurlijk niet doenlijk is, alle voorkomende mogelijkheden, stofsoorten, technieken of wel combinaties te beschrijven, raden wij U nogmaals aan in twijfelgevallen steeds Uw Pfaff leverancier te raadplegen.

Gaat U van woonplaats wisselen, dan zal ook dáár een Pfaff vertegenwoordiger voor U gereed staan U steeds met raad en daad van dienst te zijn.

Mocht U dan het adres niet weten, dan is een berichtje aan Pfaff Nederland N. V. Postbus 205 te 's-Hertogenbosch voldoende om U alle gewenste inlichtingen te verschaffen!

Inhoud

Dit is Uw Pfaff 230-automatic	2-3
De beginselen	4
Aandrijving	6
Het spoelklosje winden	8-9
De grijper	10
Spoelhuls inzetten	11
Bovendraad inrijgen	12
De automatische draadinsteker	14
Spoeldraad ophalen	15
Een rechte steek	16
De zigzag steek	17
Siersteken met de automatic	18
Draad, naald en stof	20
Over de naalden	21
Juiste spanning	22
Steeklengte instellen	24
Transporteur uitschakelen	24
Naaivoet en stopvoetje	25
Met de oliespuit aan het werk!	26
Het elektrische gedeelte	29
Verhelpen van storingen	31

Hulpapparaten

De halve voet met staaflineaal	34
Een platte naad	35
Zoompjes	36
Omslingeren van rafels en "bufferen"	37
Kantwerk	38
Verstellen	39
Cordonneren	40
Applikeren	41
Festonneren	43
Ajour	44
"Blinde" naden en pikeren	45
Knoopsgaten maken	46
Knopen aannaaien	48
Stoppen van linnengoed	49
Monogrammen	51
Biesjes en luchtkoord	52
Automatic met 2 naalden	54
Tot besluit	55

